



Institutet för
språk och
folkminnen

Årsredovisning 2023



Generaldirektörens förord

När vi nu stänger böckerna för 2023 kan vi återigen blicka tillbaka på ett mycket händelserikt år. Nyhetsflödet har – vilket bland annat synliggjordes i årets nyordslista – dominerats av oro i omvärlden och på hemmaplan, men också av nya tekniska landvinningar.

Artificiell intelligens, som länge varit ett ganska abstrakt begrepp för många av oss, blev under året påtagligt närvarande när chattrobotar med generativ AI lanserades brett och snart fanns i var och ens dator och mobil. Möjligheter och eventuella faror kopplade till AI-tekniken blev ett hett samtalsämne under året. I Sofs verksamhet har den digitala utvecklingen alltmer kommit att bli en huvudfråga. Det gäller till exempel språkteknologi, digitalisering och tillgängliggörande av vårt arkivmaterial, innovativa lösningar för att ge stöd och service till myndigheter, forskare och allmänhet samt nya sätt att effektivisera administrationen. På ett annat plan ökar behovet av att studera hur teknikutvecklingen påverkar mellanmänniska relationer, vårt sätt att kommunicera och språken i sig.

Ett kulturhistoriskt perspektiv kan ge oss en djupare förståelse för skeenden i omvärlden över tid. Den kunskap som finns samlad hos Sof kring tidigare pandemier och hur de påverkat människors liv fick ökad aktualitet under pandemiåren. På liknande sätt finns det i Sofs samlingar många exempel på mat- och hantverkstraditioner som fått ny uppmärksamhet i och med nutidens syn på behovet av att leva hållbart. Krigen i Ukraina samt i Israel och Palestina har under 2023 belyst vikten av att lyfta fram historiska perspektiv och uppmärksamma situationen för minoritetsgrupper och hotade språk.

Att bygga upp kunskap utifrån aktuella forskningsrön är centralt för Sof. Minst lika viktigt är att vidareföra denna kunskap även utanför forskningsmiljöerna. Med hjälp av en inbjudande, lättnavigerad och intresseväckande webbplats kan Sof nå ut till människor i alla åldrar och med skiftande förkunskaper. Folkbildande arbete bedrivs också genom publikationer, mediemedverkan och samarbete med föreningslivet.

Genom att vara digitala, aktuella och folkbildande ser vi till att hela tiden utveckla verksamheten och öka medvetenheten om och tillgången till språk och kultur.

Det är med stolthet och glädje Institutet för språk och folkminnen här presenterar sin årsredovisning för 2023.

Uppsala den 20 februari 2024



Martin Sundin
generaldirektör

Innehållsförteckning

Generaldirektörens förord	1
Om myndigheten	3
Årsredovisningens disposition	4
DEL 1. RESULTATREDOVISNING	5
1. Expertmyndighet	5
1.1 Styrning och utveckling	5
1.2 Bygga upp kunskap	8
1.3 Sprida kunskap	13
2. Verksamhetsmål	19
2.1 Våra samlingar är digitalt tillgängliga	19
2.2 Vi har breddat bilden av levande kulturarv	22
2.3 Vi har utvecklat vårt stöd i språk- och namnfrågor	25
2.4 Vi har stärkt ställningen för minoritetsspråken	29
2.5 Vi har höjt kunskapsläget om språk och kultur	32
2.6 Vi är en modern och hållbar myndighet	36
3. Särskilda uppdrag och återsrapportering	39
3.1 Lokalkostnader	39
3.2 Avgiftsbelagd verksamhet	39
3.3 Insatser för nationella minoritetsspråk	40
3.4 FoU-insatser anslag 1:4	42
3.5 Agenda 2030	43
3.6 Romsk inkludering	44
3.7 Sverige i Unescos kommitté för immateriellt kulturarv	45
3.8 Ansvara för språkcentrum	46
3.9 Vidta energibesparingsåtgärder	47
3.10 Nyanlända arbetssökande för praktik	48
3.11 Personer med funktionsnedsättning för praktik	48
3.12 Förhållanden av väsentlig betydelse	48
DEL 2. FINANSIELL REDOVISNING	49
Resultaträkning	49
Balansräkning	50
Anslagsredovisning	52
Sammanställning över väsentliga uppgifter	53
Tilläggsupplysningar	54
Redovisningsprinciper	54
Värderingsprinciper	54
Ersättningar och andra förmåner	55
Anställdas sjukfrånvaro	55
Noter	56
Underskrift	64

Om myndigheten

Institutet för språk och folkminnen (Isof) huvudsakliga uppdrag är att bygga upp och sprida kunskap om språk och kultur i Sverige. Vi arbetar för att alla ska ha tillgång till språkliga resurser och till det gemensamma immateriella kulturarvet. Genom vår verksamhet vill vi berika människors liv och främja ett öppet samhälle.

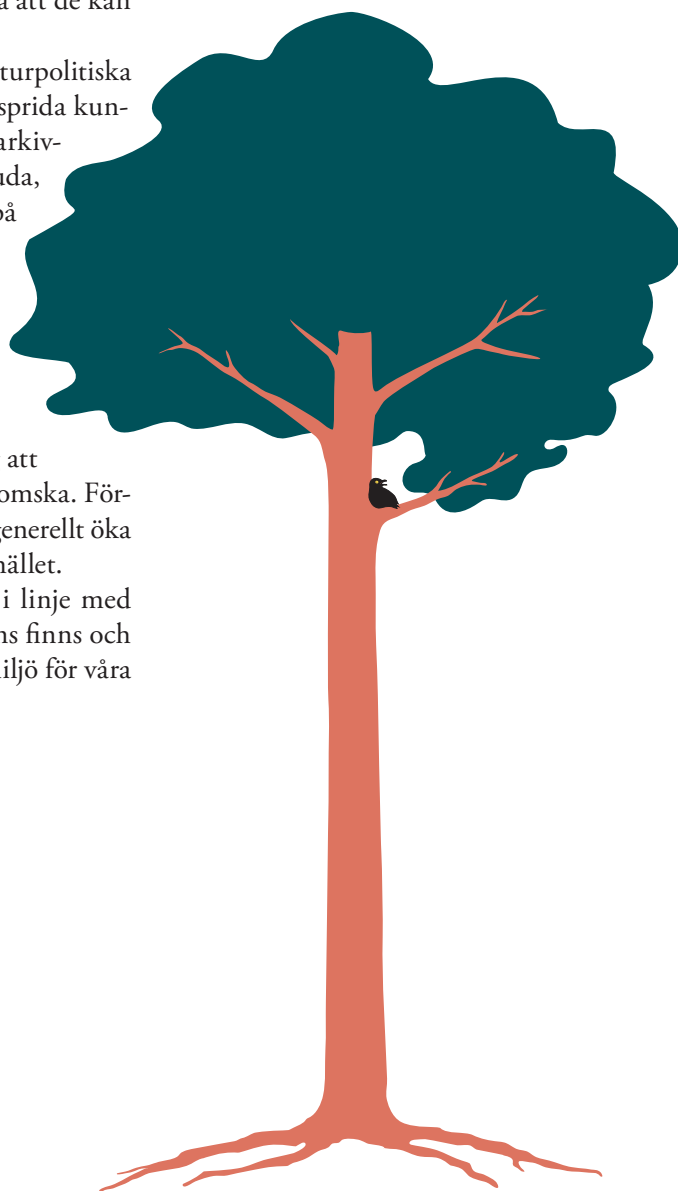
I rollen som Sveriges språkmyndighet följer Isof språkutvecklingen i landet, verkar för att språklagen efterlevs och att vi når de nationella språkpolitiska målen. Vi arbetar aktivt med att vårda, följa, främja, undersöka och yttra oss i frågor som rör svenska språket, nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk. Vårt arbete omfattar klarspråk, språkpolitik, språkteknologi, offentlig terminologi, ortnamn och personnamn. Vi har ett särskilt ansvar för att främja de nationella minoritetsspråken – så att de kan leva vidare i Sverige.

Som kulturarvsmyndighet verkar vi för att de nationella kulturpolitiska målen uppfylls. Vi ansvarar för att dokumentera, forska och sprida kunskap om immateriella kulturarv. Isof har ständigt växande arkivsamlingar, vilka vi förvaltar och tillgängliggör i syfte att erbjuda, så många som möjligt, ett historiskt och samtida perspektiv på dialekter, namn och folkminnen.

Isof samordnar och utvecklar Sveriges arbete med Unescos konvention om tryggnad av det immateriella kulturarvet. Under perioden 2020–2024 är Sverige ledamot i den internationella kommittén för konventionen och Isof förbereder och samordnar Sveriges arbete i kommittén.

Under perioden 2022 till och med 2024 har Isof i uppdrag att ansvara för språkcentrum för finska, jiddisch, meänkieli och romska. Förutom att främja och revitalisera språken är målsättningen att generellt öka kunskapen om nationella minoriteters språk och kultur i samhället.

Vår verksamhet ska bedrivas effektivt och professionellt i linje med aktuella mål och uppdrag. Vi ska säkerställa att rätt kompetens finns och att vi erbjuder en hälsosam, inkluderande och hållbar arbetsmiljö för våra medarbetare.



Årsredovisningens disposition

Isofs årsredovisning är indelad i två delar: *Resultatredovisning* och *Finansiell redovisning*.

Resultatredovisning består av tre kapitel:

- I kapitel 1 *Expertmyndighet* redovisas Isofs organisation, styrning och grunduppdrag fördelat på avsnitten 1.1 *Styrning och utveckling*, 1.2 *Bygga upp kunskap*, 1.3 *Sprida kunskap*. Avsnitten innehåller prestationer, utfall och analyser och avslutas med en samlad bedömning av uppnått resultat.
- I kapitel 2 *Verksamhetsmål* redovisas i vilken grad Isof närmat sig myndighetens sex verksamhetsmål. Uppföljningen sker med hjälp av tre resultatindikatorer för varje mål samt efterföljande analys och avslutas med en samlad bedömning av uppnått resultat.
- I kapitel 3 *Särskilda uppdrag och återrapportering* redovisas och återrapporteras uppgifter enligt kraven i Isofs regleringsbrev, särskilda regeringsuppdrag som pågått under 2023 samt förhållanden av väsentlig betydelse.

Den finansiella redovisningen innehåller som brukligt resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, sammanställning av väsentliga uppgifter, tilläggsupplysningar och noter.

DEL 1

Resultat- redovisning

1. Expertmyndighet

I kapitel 1 redovisar vi organisation, styrning och grunduppdrag med hjälp av prestationer, utfall, analyser och en samlad bedömning.

1.1 Styrning och utveckling

Isof ska säkerställa en god intern styrning och kontroll genom att utveckla och effektivisera verksamheten, redovisa den på ett tillförlitligt och rättvisande sätt, hushålla med resurser, ta vara på medarbetares kunskaper och engagemang samt erbjuda en hälsosam, inkluderande och hållbar arbetsmiljö.

1.1.1 Intern styrning och kontroll

Väl fungerande processer för intern styrning och kontroll är avgörande för att Isofs verksamhet ska kunna bedrivas effektivt och redovisas tillförlitligt och rättvisande. Generaldirektören är ytterst ansvarig och fastställer de övergripande styrdokument som reglerar området. Avdelningen för stöd och utveckling stödjer generaldirektören i arbetet och tar i samarbete med övriga myndigheten fram processer och rutiner för den interna styrningen.

Under hösten 2023 bildade Isof en säkerhetsgrupp som har i uppdrag att samordna det systematiska säkerhetsarbetet inom brandskydd, informationssäkerhet och fysisk säkerhet. Gruppen ska verka för att myndigheten följer de regler som finns på säkerhetsområdet samt skapa förutsättningar för medarbetare att vara säkra och trygga på arbetet. Under året har säkerhetsgruppen bland annat hanterat frågor rörande Isofs skalskydd och brandskydd. Dessutom har ett projekt som syftar till att klassificera myndighetens digitala information utifrån konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet påbörjats.

I januari 2023 lanserades en visselblåsarfunktion som finns tillgänglig på Isofs webbplats. Via rapporteringskanalen kan medarbetare, eller andra som har en relation till myndigheten, rapportera eventuella missförhållanden på Isof. Samtliga medarbetare har fått information om gällande lagstiftning inom området och om hur man går tillväga för att anmäla ett ärende. Inga ärenden inkom under 2023.

Isofs verksamhet och ekonomiska utfall ska redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt. Vi

har löpande redovisat utfall och prognoser enligt *Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring*. I årsredovisningen har vi redovisat bokslut och resultat till regeringen enligt *Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag*. Enligt samma förordning har vi även lämnat budgetunderlag till regeringen för de kommande tre åren.

Analys

Isof har under året förstärkt arbetet med intern styrning och kontroll och flera interna processer har utvecklats. Uppbyggandet av en ny verksamhet liksom en hög rekryteringstakt har dock inneburit vissa utmaningar när det gäller att i önskvärd takt introducera och internutbilda nya medarbetare. Framöver behöver Isof arbeta vidare med att förbättra introduktionsprocesser, stärka värdegrundsarbetet och utveckla riskhanteringen. En grundläggande kännedom om god förvaltningssed och ett kontinuerligt lärande om dilemman, beteenden och förhållningssätt bland Isofs medarbetare bäddar för en fortsatt god, effektiv och rättssäker förvaltning.

1.1.2 Verksamhetsutveckling och effektivisering

Strategisk och operativ verksamhetsutveckling är en naturlig del av Isofs verksamhet. Målet är bland annat att effektivisera verksamheten, skapa en god arbetsmiljö och hushålla väl med statens medel. Under 2023 har vi utvecklat verksamheten på flera sätt, bland annat genom digitaliseringsinsatser och organisatoriska åtgärder.

Språkcentrumuppdraget perioden 2022–2024 har påverkat myndighetens verksamhet på ett genomgripande sätt och bland annat inneburit en högre belastning på stödverksamheten. För att skapa en effektivare verksamhet har stödavdelningen delats in i tre enheter med fokus på verksamhetsstöd, ledningsstöd och användarstöd. Enheterna leds av operativa och sakkunniga enhetschefer.

Isof har även satsat på att höja medarbetarnas digitala kompetens och kunskap om aktuella tillgänglighetskrav. Digital kompetens är de färdigheter, kunskaper och attityder som behövs för att kunna använda digitala tjänster, lösa problem, kommunicera, hantera information och samarbeta. God

digital kompetens är en förutsättning för att vara fullt delaktig i samhället och något som krävs i alla delar av Isofs verksamhet. Syftet med de genomförda och planerade utbildningsinsatserna inom webb, sociala medier, digitala mötesverktyg och andra program som är relevanta i arbetet, är att öka medarbetares digitala förmåga och att utveckla och effektivisera Isofs verksamhet som helhet.

Under året har Isof tagit fram ett system för ledningskommunikation som skapar förutsättningar för chefer att i sina verksamheter ha en löpande dialog om myndighetens syfte, mål, värdegrund och resultat – samt för medarbetare att vara delaktiga i och bidra till detta arbete. Även på andra sätt har Isof stärkt chefskollektivet och arbetat aktivt med ledarskapsfrågor, bland annat genom att anordna ”Chefsforum” där chefer träffas regelbundet för att diskutera ledarskap och strategiska frågor. Dessutom har arbetet med att bygga upp en digital chefsportal, som ger chefer konkret stöd i vardagen, initierats under året.

Under 2023 lanserade Isof ett nytt intranät, som är myndighetens nav för gemensam information och digitalt samarbete. Intranätet har bland annat som syfte att skapa samhörighet bland personalen. Som ett komplement till intranätet har vi även förberett implementering av en lärplattform, som ska tillgodose behovet av digitala internutbildningar kopplade till medarbetares villkor och förutsättningar som statstjänstepersoner.

Analys

Årets myndighetsövergripande utvecklingsinsatser har skapat förutsättningar för en ändamålsenlig organisation med effektiva arbetsätt. Det förvaltningspolitiska målet anger riktningen för myndighetens effektivisering och strategiska verksamhetsutveckling och användar- och nyttoperspektivet är centralt. Mot bakgrund av detta behöver Isof fortsätta att anpassa verksamheten efter målgruppernas behov och öka lyhördheten gentemot omvärlden. Ett förändringsarbete i den riktningen har påbörjats på myndigheten, med nya verksamhetsmål (se figur 1), som har tydligare fokus på den medborgarligen nytta och det långsiktiga kulturella mervärde som Isof skapar i samhället.



Figur 1. Isofs verksamhetsmål för perioden 2023–2025.

1.1.3 Arbetsplats och arbetsmiljö

Isof sysselsatte vid utgången av året 109 medarbetare (92,7 årsarbetskrafter). De har sina huvudsakliga arbetsplatser på fem orter i Sverige: Uppsala, Stockholm, Göteborg, Övertorneå och Kiruna. Huvudkontoret är placerat i Uppsala. Drygt 60 procent av Isofs medarbetare är kvinnor och chefskollektivet utgörs av cirka 70 procent kvinnor. Medelåldern för både kvinnor och män är runt 50 år.

Under coronapandemin etablerades ett digitalt arbetssätt, som har permanentats inom myndigheten. Att mötas digitalt har blivit en naturlig del av arbetslivet, vilket har effektiviserat och underlättat Isofs arbete, såväl internt som externt. Vi kommer att fortsätta att utveckla våra digitala arbetssätt under kommande år. Möjligheten att arbeta på distans utvärderas kontinuerligt och bedöms på det hela taget fungera bra. Att delvis leda på distans, ställer högre krav på dialogen mellan chef och medarbetare när det gäller tydlighet i mål och förväntningar. Isof har under året påbörjat en diskussion om hur vi nyttjar våra kontorslokaler i det alltmer digitala arbetslivet med målsättningen att skapa förutsättningar för en flexibel arbetsplats och minska lokal-kostnaderna. Arbetet kommer att mynna ut i en arbetsplatsstrategi.

Under 2023 uppmättes sjukfrånvaron på Isof till 3,2 procent, vilket är något lägre än föregående år (tabell 1). Som en förebyggande hälsoinsats höjde Isof friskvårdsbidraget från 2 000 kronor till 3 000 kronor. Inom det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes en medarbetarenkät i vilken samtliga medarbetare fick möjligheten att besvara frågor om sin arbetssituation. Svarefrekvensen var

TABELL 1. Frisknärvaro och sjuktal

	2023	2022	2021
Frisknärvaro (frisktal)	67,6 %	61,3 %	72,4 %
Sjuktal	3,2 %	3,7 %	3,7 %

Källa: Primula

hög (85 procent) och generellt visar enkäten att medarbetarna är stolta över att arbeta på Isof och att majoriteten upplever ett gott ledarskap. Samarbetsklimatet präglas av öppenhet och resultatet visar att vi bemöter varandra med respekt för allas lika värde. De utmaningar vi har, enligt enkäten, handlar framför allt om att stärka ”vi-känslan” och öka samarbetet mellan avdelningarna.

Under året anställdes 18 medarbetare och 17 valde att lämna Isof. För en expertmyndighet som Isof är kompetensförsörjningen en nyckelfråga eftersom medarbetarnas kunskaper är vår viktigaste resurs. Sammantaget bedömer vi att Isof är en attraktiv arbetsgivare.

Analys

Medarbetares hälsa och välbefinnande är avgörande för en hållbar verksamhet. Årets medarbetarundersökning visade att vi upplever att organisation, ledarskap, samarbete, individuell utveckling och återkoppling fungerar bra och att vi trivs på Isof. Den höga svarsfrekvensen tyder också på ett brett engagemang. En annan glädjande siffra är att sjuktalet har sjunkit och frisknärvaron ökat i jämförelse med tidigare år. I och med ökade lokalkostnader och ett alltmer digitalt arbetsliv har Isof under året påbörjat ett arbete med att effektivisera lokalanvändningen

INBLICKEN – REGISTRATUREN

”Mitt första år har varit en lärotid”

” Som registrator arbetar jag med att diarieföra inkommande och utgående handlingar i Isofs diariesystem. Det är både e-post och papperspost som kommer in till myndigheten. I mina arbetsuppgifter ingår även posthantering, telefonservice och utlämnande av allmänna handlingar.

Jag ser till att det finns fungerande rutiner och processer för registraturen i sin helhet och ger information till ny-



Ammi Nyberg. Ammi är registrator.

anställda om hur de ska gå till väga när något ska diarieföras.

Jag började på Isof 2023 och mitt första år har varit en lärotid i hur myndigheten och diarieföringen fungerar. Jag ser mycket fram emot att utveckla arbetet i samband med att vi inför ett nytt diariesystem, så att vi kan få ännu bättre ordning och reda bland våra handlingar.”

Ammi Nyberg

och minska lokalkostnaderna. Centralt i det förändringsarbetet är att slå vakt om medarbetares trivsel och vår förmåga att behålla och attrahera medarbetare.

1.1.4 Samlad bedömning

Isof bedömer att verksamheten i tillfredsställande grad har bidragit till målet att säkerställa en god intern styrning och kontroll. Genom flera insatser har vi stärkt och effektiviserat lednings- och verksamhetsstödet samt utvecklat verksamheten. För att bibehålla en god förvaltningskultur behöver vi fortsätta att utbilda och stötta chefer och medarbetare gällande den statliga värdegrunden.

1.2 Bygga upp kunskap

Isof ska bygga upp kunskap om språk och kultur i Sverige genom bland annat forskning, utveckling, insamling och yttranden och i samverkan med myndigheter, lärosäten och civilsamhälle.

1.2.1 Forskning och vetenskaplig bearbetning

Ett av Isofs grunduppdrag är att på vetenskaplig grund bearbeta kunskap och material om språk och

kultur. Vi ska bedriva forskning inom våra expertområden och samverka med andra. Genom bearbetning av arkivmaterial, data och information har vi under året byggt upp och fördjupat kunskapen inom våra expertområden. En stor del av vår forskning och bearbetning på vetenskaplig grund har skett i samverkan med lärosäten, myndigheter och andra samhällsaktörer inom och utom Sveriges gränser.

Under året har forskning bedrivits inom drygt 50 projekt av olika slag. Det rör sig om grundforskning inom myndighetens verksamhetsområden men även om tillämpad forskning, inte sällan av metodutvecklande art. Forskningen har presenterats vid vetenskapliga konferenser och symposier samt i tidskrifter, antologier, monografier och rapporter. För en bredare målgrupp har projekten även redovisats genom föredrag, undervisning, medverkan i medier och webbpublicering. Forskare och experter har också medverkat i flera utbildningar inom de akademiska fält som myndigheten verkar inom. Här följer några nedslag i årets genomförda projekt.

Under året lanserades kampanjen *Språkvisionen*, där Isof tillsammans med Svenska Akademien uppmärksammade fem



Vision. En av visionerna för ett bättre språksamhälle.

visioner om hur det svenska språksamhället kan förbättras. Ett seminarium om visionerna hölls i januari och en webbkampanj har pågått under året.

Projektet *1 000 år av språklig kontakt*, som bedrivs i samverkan med Uppsala universitet, har undersökt den historiska språkutvecklingen på Gotland från medeltiden fram till i dag. Under 2023 har bland annat en vetenskaplig artikel om gutnisk *si-passiv* publicerats.

Inom projektet *Traditioner i rörelse*, i samarbete med föreningen Sverigekontakt, har Isof undersökt hur traditioner omvandlas när de migrerar. Under året har det resulterat i såväl vetenskapliga som populärvetenskapliga artiklar och nytt intervju-material har införlivats i Isofs samlingar.

Flera projekt kopplade till språkvård och språkrevitalisering inom nationella minoritetsspråk har pågått under året. Projekten har genomförts i dialog med språkbärare och i samverkan med andra aktörer som verkar för att stärka nationella minoriteters språk och kultur. Läs mer om projekten i avsnitt 3.3 *Insatser för nationella minoritetsspråk*, 3.6 *Romsk inkludering* och 3.8 *Ansvara för språkcentrum*.

I ett samverkansprojekt med Örnsköldsviks kommun och Dorotea kommun, har Isof bidragit med samisk litteratur för att stödja stadsbiblioteken, byggt upp en samisk lyssningssida på isof.se samt deltagit i lokala kulturaktiviteter. Isof har även samarbetat med Statens historiska museer och skapat undervisningsmaterial till sverigeshistoria.se, som är en digital undervisningsresurs för skolan, där lärare kan hitta inspiration till historielektioner och elever kan få tillgång till material.

Se ytterligare resultat, tabeller och analys av samverkan och samarbete under avsnitt 2.5.

Analys

Genom samverkan med skilda aktörer och genom att aktivt bedriva egen forskning har Isof bidragit till att fördjupa kunskapen om språk och kultur, inte sällan inom områden där tidigare forskning saknats eller varit begränsad. Resultaten har presenterats i vetenskapliga publikationer men även

nått en bredare publik genom föredrag, mediemedverkan, populärvetenskapliga publikationer och undervisning. Under året har Isofs ställning som en välrenommerad forskningsinstitution och en självklar samarbetspartner i frågor inom Isofs verksamhetsområden stärkts. Härigenom har myndigheten också bidragit till att väcka engagemang för och förmedla olika perspektiv på språk och kultur i Sverige till många olika målgrupper.

TIPS! Läs mer om våra projekt:

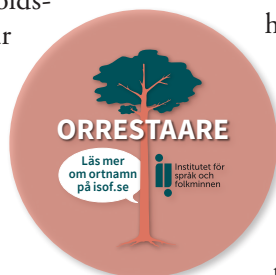
isof.se/projekt

1.2.2 Insamling och dokumentation

I över hundra år har Isof med föregångare haft en aktiv insamlingsverksamhet. I myndighetens omfattande arkivsamlingar finns bland annat frågelistsvar, inspelningar och uppteckningar om språk och kultur Sverige, från 1800-talet fram till i dag. Under 2023 har Isofs insamling fortsatt och fördjupats, samt huvudsakligen bedrivits i nära anslutning till Isofs pågående forskning och utveckling eller i samarbete med andra forskningsmiljöer. Vi har arbetat med flera olika insamlings- och bevarandemetoder, bland annat frågelistor och intervjuer, samt tagit emot donationer av material som kompletterar och utökar arkivsamlingarna. Det insamlade materialet har ordnats och accederats så att det kan bearbetas och tillgängliggöras digitalt via isof.se och våra arkivtjänster. Här följer några nedslag i årets insamlingsarbete.

Med hjälp av frågor utifrån ett särskilt tema har vi bett personer runtom i Sverige att skriva personliga, reflekterande svar och berättelser som kan tillföras arkivet. De åtta frågelistor som har publicerats på isof.se under året har bland annat rört namngivning och högtidsfiranden samt hur hälsningsbeteenden har påverkats av coronapandemin. Inkomna svar har kompletterat myndighetens äldre samlingar och utgjort underlag för den forskning som pågått. Se tabell 2.

Intervjuer har genomförts inom ramen för olika projekt. Dokumentationsprojektet *Språkens pionjä-*



Samarbete. Orrestaare är Örnsköldsviks samiska namn.

TABELL 2. Antal frågelistor och inkomna svar

	2023	2022	2021
Antal frågelistor	8	6	9
Antal svar	1 845	2 982	-*

Källa: Medarbetares uppgifter och Sitevision

*Antalet svar rapporterades inte 2021.

rer har dokumenterat erfarenheter från viktiga pionjärinsatser för språklig revitalisering och språkbevarande. Målet är att allmänheten ska få inblick i de nationella minoritetsspråkens villkor, både de historiska och de mer samtida. Under hösten 2023 har Isofs experter intervjuat personer som har arbetat för att revitalisera och bevara meänkieli i Sverige.

Isof har även digitaliserat ett stort material med donerade teckenspråksfilmer. Filmerna är inspelade under perioden 1940–1990 och består av berättelser, samtal och intervjuer på svenskt teckenspråk. Syftet är att dokumentera dövas minnen och berättelser och materialet kan på längre sikt användas för forskning inom språk, historia och kultur.

Analys

Isofs arkivsamlingar synliggör bland annat språklig och kulturell kontinuitet, förändring och mångfald. Insamlingsverksamheten har skapat underlag för samtida och framtida forskning men också för Isofs arbete med att öka och fördjupa kunskapen om immateriella kulturarv. Att antal frågelistor och svar varierar något från år till år beror bland annat på hur omfattande frågelistor vi tar fram och vilka ämnen vi väljer, eftersom populära teman genererar fler svar än smalare ämnen. Årets insamling har hjälpt oss att komplettera äldre insamlingar om namn och folkminnen och vi har även kunnat införliva berättelser från grupper som tidigare varit underrepresenterade i arkiven. Härigenom blir Isofs språk- och kulturarvssamlingar relevanta för fler samtidigt som myndighetens uppdrag rörande immateriella kulturarv och språklig revitalisering underlättas.

TIPS! Läs mer om vår insamling:
isof.se/insamling

1.2.3 Remisser och yttranden

Som expertmyndighet inom språk och kultur har Isof besvarat remisser från regeringen och från andra myndigheter. Under 2023 besvarades åtta remisser av statliga utredningar, samt ytterligare 277 yttranden och remisser rörande namnvårdsfrågor (tabell 3). Här presenteras några av årets besvarade remisser.

Till Skolverket besvarades en remiss om svenskt teckenspråk och ämnesbetygsreformen på gymnasial nivå. Isofs förslag var bland annat att Skolverket bör ta fram en konsekvent och tydlig namngivning för ämnet svenskt teckenspråk och svenska och engelska i samtliga skolformer, att svenskt teckenspråk ska kunna läsas på andra gymnasieprogram utanför Riksgymnasium för döva och hörselskadade (RGD/RGH) och att en särskild kursplan/ämnesplan för modersmålsundervisning i svenskt teckenspråk i grundskolan behöver tas fram.

I Isofs yttrande angående betänkandet om kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd konstaterades att Isof delar utredningens slutsats att det saknas vetenskapligt stöd för att språktester leder till bättre inläring av svenska samt att vi stödjer utredningens förslag om ökade anslag till språkundervisning.

Utöver myndighetsövergripande remisser har Isofs namnexperter besvarat remisser och avgett yttranden rörande ortnamn och personnamn. Inom ortnamnsvärden kommer frågorna främst från Lantmäteriet, kommuner och Svenska kyrkan. Inom personnamnsvärden har vi bistått Skatteverket med expertutlåtanden om personnamn, till exempel vid principiella frågor om ljudlikhet eller förväxlingsregler. Vi har även skrivit yttranden till domstol för att bistå med expertkunskap om namn vid domstolsprocesser.

TABELL 3. Namnvårdsfrågor*

	2023	2022	2021
Yttranden och remisser om ortnamn och personnamn	277	223	198

* Statistiken visar antal diarieförda poster, där varje post kan innehålla en eller flera enskilda namnfrågor.

Källa: Isofs diarium

Analys

Isofs expertis inom namnvårdsområdet är såväl unik som efterfrågad och vår kunskap är nödvändig för en hållbar och långsiktig hantering av ortnamn och personnamn i samhället. Genom samverkan med beslutsfattande myndigheter har vi bidragit till kontinuitet och säkerställt rättssäkerheten för individer och vårt gemensamma kulturarv. I och med att antalet remisser stadigt har ökat under en treårsperiod drar vi slutsatsen att efterfrågan på den kompetens myndigheten besitter inom ort- och personnamn är fortsatt hög bland beslutsfattande myndigheter.

TIPS! Läs mer om vårt remissarbete:
isof.se/remisser

1.2.4 Digital utveckling och innovation

Isof har fortsatt arbetet med att digitalisera arkivsamlingarna så att Sveriges gemensamma kulturarv kan bevaras för framtiden och förmedlas i samtiden. Förutom löpande digitisering av äldre arkivmaterial har myndighetens forskare, arkivarier, språkvårdare, språkteknologer och systemutvecklare fortsatt att utveckla metoder, tekniker och lösningar med målet att fler ska ha tillgång till språkliga resurser och det gemensamma immateriella kulturarvet. I detta utvecklingsarbete inom digital humaniora och språkteknologi har Isof nära samarbete med flera lärosäten i Sverige och Norden och en stor del av arbetet har genomförts inom ramen för e-infrastrukturen Nationella språkbanken, där Isof är en part. Här följer några nedslag i årets utvecklingsinsatser.

Medborgarforskningen är central i utvecklingen av Folke, Isofs digitala arkivtjänst. Den har möjliggjort för Isof att få hjälp av allmänheten med att tyda, transkribera och komplettera äldre arkivhandlingar. Det är också ett sätt att ta vara på människors engagemang för kulturarvet och bredda kunskapen om kulturarvet i samhället. Vårt nära samarbete med Folke-användare har också hjälpt oss att förbättra tjänsten och anpassa den efter användarnas behov. Medborgarforskning som metod har vidareutvecklas inom projektet *Archives Community Building* i samarbete med arkiv i Lettland och Norge.

Myndigheten har också utvecklat språkmodel-



The screenshot shows the homepage of the National Language Bank (Nationella språkbanken). At the top, there is a navigation menu with links for 'AKTUELLT', 'VERKTYG OCH RESURSER', 'VID ÅR SPRÅKTEKNOLOGI', 'HÖSTWORKSHOP', and 'OM OSS'. The main banner features the headline 'Vi ger forskare nya möjligheter med hjälp av språkteknologi.' and an illustration of a person sitting at a desk with a speech bubble. Below the banner, there are two columns: 'Nyheter' (News) and 'Kalender' (Calendar). The 'Nyheter' section includes two articles: 'Apple lanserar tangentbord för samiska språk' and 'På gång: stavningskontroll för meänkieli'. The 'Kalender' section lists events such as 'CALD-pseudo workshop på EAEL 2024' and 'Välkommen till ParaCLARIN IV'.

Nav. Nationella språkbanken är en e-infrastruktur.

ler som gör det möjligt att analysera och stavningskontrollera texter för meänkieli och den romska dialekten arli. Modellerna är inte fullt utvecklade men utgör ett första viktigt steg i utvecklingen av språkteknologi för de nationella minoritetsspråken. Arbetet har bedrivits i samverkan med Norges arktiska universitet i Tromsø.

Tolkordlistor har tagits fram, inom främst arabiskska, persiska och dari. Tillsammans med universitetet i Tromsø, Arbetsgruppen för språkteknologi i Norden och Nordiska ministerrådet har en webbportal lanserats, borealium.org/sv, för språkteknologi för små språk i Norden.

Isof har även arbetat med att publicera myndighetens information som öppna data och har under 2023 publicerat sju nya datasamlingar. Med hänsyn tagen till gällande lagkrav och Isofs ambition att tillgängliggöra kulturarvet, kommer arbetet med öppna data att intensifieras under kommande år.

Analys

Med hjälp av digital utveckling och innovation kan Isof på ett mer effektivt sätt sprida material, skapa tjänster och utveckla resurser som ger fler tillgång till språk och kultur. AI skapar här väsentligt förbättrade möjligheter, till exempel när det gäller tillgängliggörandet av myndighetens arkivsamlingar med hjälp av automatisk handskriftstolkning. Isofs arbete inom området digital utveckling och innovation är kostsamt, tidskrävande och innebär flera

utmaningar, bland annat vad gäller språkmodeller för små språk. Tack vare vår omfattande samverkan med andra aktörer har vi sammantagit bidragit till innovation och utveckling som kommer såväl allmänhet och forskare som språkbärare och språkarbetare till del.

TIPS! Läs mer om Folke: isof.se/folke

1.2.5 Samlad bedömning

Svenska språket och språkteknologi

Isf bedömer att verksamheten inom svenska språket och språkteknologi i hög grad har bidragit till målet att bygga upp kunskap om språk i Sverige och internationellt. I samarbete med det omgivande språksamhället och akademien har vi tagit fram kunskapsunderlag om språkets användning och utveckling i Sverige och Norden. Vi har även arbetat för att utveckla och tillgängliggöra språkliga resurser.

Nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk

Isf bedömer att verksamheten inom de nationella minoritetsspråken och svenskt teckenspråk i hög grad har bidragit till målet att bygga upp kunskap om språk och kultur i Sverige. Majoriteten av genomförda aktiviteter har skett i samverkan med de nationella minoriteterna, andra myndigheter och lärosäten. Isofs insatser har bidragit till den revitalisering som är nödvändig för språkens långsiktiga bevarande.

Dialekter, folkminnen och namn

Isf bedömer att verksamheten inom dialekter, folkminnen och namn i hög grad har bidragit till målet att bygga upp kunskap om språk och kultur i Sverige, främst genom den digitala arkivtjänsten Folke men även genom arkivtjänsterna Dialektkartan och Ortnamnsregistret. Vi har även publicerat vetenskapliga artiklar i internationella sammanhang, vilket byggt upp kunskap såväl i Sverige som utomlands.

INBLICKEN – DIALEKTARKIVET

”Att sortera är inte en enkel och snabb uppgift”

” Mitt arbete utgår i hög grad från det skriftliga dialektmaterialet som till stor del består av ordsamlingar på kort samlade i kartoteksskåp. På varje kort beskrivs, något förenklat, ett visst ord från en viss socken. Man får veta hur ordet uttalas, hur det böjs och vad det betyder.

Den största samlingen innehåller ca 7,3 miljoner kort och finns i Uppsala. Den började utarbetas 1954 med syftet att utifrån den skriva en omfattande dialektordbok. Dialektord från en mängd handskrivet och tryckt material skrevs av eller kopierades över till arkivkort, som sedan sorterades samman. Målet var att uppnå en enda serie



Eva Thelin. Eva är forskningsarkivarie, dialekter.

från a till ö, men materialets storlek gjorde att parallella serier skapades som sorterats ihop efterhand. Att sortera är inte en enkel och snabb uppgift. Man måste kunna läsa olika handstilar, förstå äldre tiders ord, bedöma ordens etymologi, och så vidare.

Under åren har ett stort antal personer varit inblandade i arbetet och under ca 15 år har jag handlett studenter som haft det som sommarjobb. 2023 sorterades de sista korten in av Isofs assistenter, så målet med en enda serie är nu uppnått. För alla som använder sig av samlingen har arbetet därmed underlättats betydligt.”

Eva Thelin

1.3 Sprida kunskap

Isof ska öka kunskapen om språk och kultur via råd och rekommendationer, digitala tjänster, evenemang, publikationer, isof.se, sociala medier och genom intervjuer och inslag i olika mediesammanhang.

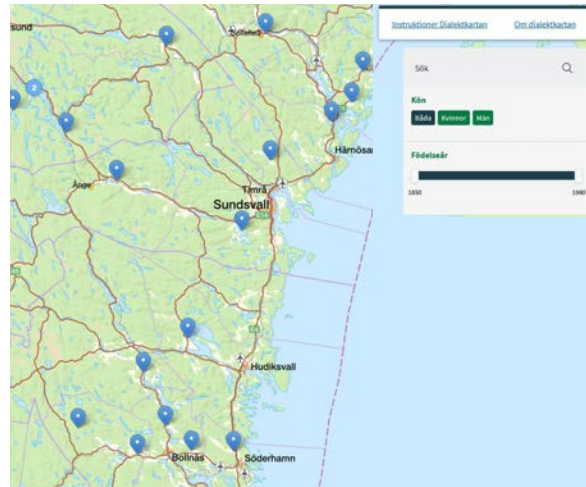
1.3.1 Digitala tjänster

Isofs digitala arkiv- och språktjänster är separata applikationer skilda från vår webbplats isof.se. I de olika söktjänsterna kan användare snabbt hitta svar, information och arkivmaterial som rör språk och kultur i Sverige. Den information som finns i tjänsterna baseras på Isofs samlade expertkunskap och på våra arkivsamlingar. Under året har vi arbetat med att underhålla och utveckla våra tjänster. Här följer några nedslag i myndighetens digitala tjänster.

2023 är första året som vi har tillgång till användarstatistik för myndighetens samtliga tjänster, därför kan vi inte jämföra statistiken med tidigare år. Isofs mest använda tjänst är Lexin, som är ett nätbaserat lexikon på svenska och 19 invandrarpråk. Förutom lexikon tillhandahåller tjänsten även bilder, animationer och dialoger i videoformat. Under 2023 hade Lexin över 7 miljoner sidvisningar.

En annan populär språktjänst är Frågelådan i svenska, som samlar svar på språkfrågor och ger rekommendationer om den offentliga svenskan, till exempel om skrivregler, grammatik, uttal, stavning, främmande ortnamn och användning av ord och uttryck. Under 2023 hade Frågelådan cirka 1,3 miljoner sidvisningar.

En av våra mest använda arkivtjänster är Dialektkartan med cirka 300 000 visningar. Kartan innehåller äldre dialektinspelningar från olika delar av landet. Ortnamnsregistret, som innehåller uppgifter om ortnamnens äldsta belägg och deras uttal samt litteraturhänvisningar, har haft cirka 148 000 visningar. Folke med cirka 110 000 visningar innehåller folkminnesmaterial baserat på ort, innehåll eller insamlare och Sägenkartan med cirka 125 000 visningar innehåller arkivuppteckningar om sägner från Sverige, Finland och Norge.



Lyssna på dialekter. Ett utsnitt ur Isofs digitala tjänst Dialektkartan, där du kan lyssna på dialektinspelningar.

Isofs digitala arkivtjänster möjliggör för fler att ta del av samlingarna och vårt gemensamma immateriella kulturarv och har därmed också blivit en alltmer betydande del av vår arkivverksamhet.

Se tabeller för Isofs arkivtjänster i avsnitt 2.1, tabell 10 samt för Isofs språktjänster i avsnitt 2.3, tabell 15 och 2.4, tabell 17.

Analys

Genom Isofs digitala tjänster har vi erbjudit målgrupper och intresserad allmänhet att ta del av arkivmaterial, råd, vägledningar och rekommendationer samt av ord, termer och översättningar. Språkinlärare har haft gott stöd av Lexin, vars omfattande språkmaterial även tillhandahålls i form av öppna data. Tjänsterna har utvecklats och tillförts nytt material. Genom en tät dialog med användare har vi även fått hjälp att fylla på och förbättra flera av tjänsterna. Flertalet av våra digitala tjänster håller hög kvalitet och är väl anpassade till mottagarna, även om ständig utveckling och underhåll krävs. En fortsatt stor utmaning för myndigheten är att hantera föråldrade tekniska lösningar.

TIPS! Läs mer om våra tjänster:
isof.se/tjanster

1.3.2 Evenemang

Isofs experter har löpande medverkat i evenemang och publika föredrag i olika delar av landet (tabell 4). Under året har vi även arrangerat egna konferenser, symposier och seminarier samt bjudit in till föredrag och arkivvisningar i fysisk och digital form. Genom att anordna och delta i evenemang inom våra expertområden har vi nått ut med kunskap om språk och kultur till en bred skara intresserade medborgare i skilda delar av Sverige. Här följer några nedslag i anordnade evenemang.

Inom det nordiska namnforskarnätverket Norna arrangerade Isof i samarbete med Uppsala universitet en konferens med temat *Namn och konflikter*. Konferensens 65 deltagare diskuterade bland annat att namn och namngivning är något som binder ihop språk, länder, grupper, familjer och kulturer men att namn även kan orsaka konflikter.

Arkiven i Uppsala och Göteborg har, liksom tidigare år, lockat många besökare såväl studenter, forskare, privatpersoner och föreningar. Bland annat bjöd Isof in ukrainska svensklärare för att berätta om och visa Isofs arkivsamlingar i Göteborg. I Uppsala har arkivets samiska och estlandssvenska samlingar rönt stort intresse och besökts främst av forskare.

Den årligen återkommande *Språkrådsdagen* genomfördes i april med temat ”Finns det rätt och fel i språket?”. Kulturministern delade ut Klarspråkskristallen till årets vinnare Folkhälsomyndigheten, för ett innovativt förhållningssätt till mångspråkig, klarspråksorienterad och mottagaranpassad kommunikation. Minoritetsspråkspriset tilldelades Bengt Pohjanen, som genom insatser för meänkieli har höjt statusen för språket och kulturen både hos minoriteten själv och det omgivande samhället.

TABELL 4. Antal evenemang

	2023	2022	2021
Arrangerade av Isof	96	83	42
Arrangerade av andra där Isofs medarbetare deltagit	129	141	71
Totalt	225	224	103

Källa: Medarbetares uppgifter



Språkrådsdagen 2023. Vid den årliga *Språkrådsdagen* delar kulturministern ut två utmärkelser. Här tar representanter från Folkhälsomyndigheten emot Klarspråkskristallen av kulturminister Parisa Liljestrand (till höger).

Under 2023 hade Isof rollen som ordförande i det nordiska Nätverket för språknämnderna i Norden, finansierat av Nordiska ministerrådet. Som ordförande arrangerade Isof bland annat en konferens tillsammans med det terminologiska nätverket Nordterm. Forskare och praktiker från hela Norden samlades för att dela med sig av erfarenheter och olika språkvetenskapliga perspektiv på hur termer och fackspråk används i samhällsviktig kommunikation.

Inom expertområdet nationella minoritetsspråk hölls många föredrag, symposier, språkseminarier och inspirationsdagar. I samverkan med Skolverket anordnade Isof den årliga konferensen *Modersmålsdagarna* som vänder sig till modersmåls lärare i något av de nationella minoritetsspråken. Isof anordnade även symposiet *Perspektiv på revitalisering*, med syfte att skapa en bred diskussion om revitalisering som fenomen.

Analys

Isof har fortsatt arrangera och delta i en mängd olika evenemang och det totala antalet evenemang har ökat under en treårsperiod. Att antalet har ökat över tid är en indikation på att evenemang är en viktig del av Isofs verksamhet – det är där vi skapar forum där yrkesverksamma, specialintresserade och allmänhet kan träffas och nätverka kring våra kärnfrågor. Årets evenemang har anordnats på många olika platser och flera av dem har också erbjudit digital medverkan. Vi ser att evenemang bidrar till kontakt mellan viktiga aktörer, synlighet och kunskapspridning.

TIPS! Läs mer om våra evenemang:
isof.se/evenemang

1.3.3 Rådgivning

Under 2023 har Isofs medarbetare löpande gett råd och rekommendationer samt svarat på frågor inom myndighetens expertområden. Rådgivningen har skett via e-post, telefon, sociala medier och vår webbplats isof.se. Frågorna har kommit från allmänheten, yrkespersoner, föreningar och andra aktörer i civilsamhället.

Frågor har besvarats inom expertområdena dialekter, namn, folkminnen, nationella minoritetsspråk, svenskt teckenspråk, fackspråk och terminologi, språkteknologi samt frågor kopplade till Unescos konvention om immateriella kulturarv. I jämförelse med tidigare år har antalet besvarade frågor ökat något, både när det gäller e-post och telefon, se tabell 5.

Analys

Isofs rådgivningsarbete är betydelsefullt för både yrkes- och privatpersoner samt för forskningen. Den enskilda rådgivningen har gett oss värdefulla kontakter med målgrupper och resulterat i skräddarsydda rekommendationer som kan komma många till del i nästa steg. Rådgivningsverksamheten är viktig och vi arbetar för att minska vår ”en till en-rådgivning” till förmån för mer effektiva sätt att möta efterfrågan. Under 2023 har Isof fortsatt utreda möjligheten att utveckla eller köpa in en mer

TABELL 5. Rådgivning – besvarade frågor

Antal registrerade frågor	2023	2022	2021
Via e-post, diariet	4776	4291	5 861
Via telefon*	846	695	1 653
Totalt	5 622	4 986	7 514

Källa: Isofs diarium, e-postsystemet samt avdelningarnas logglistor

effektiv digital lösning för den samlade rådgivningsverksamheten. Vi tror att en sådan lösning bland annat kan bidra till att användare lättare hittar svar på sina frågor, och att vi får bättre möjligheter att kartlägga och analysera språkfrågorna.

TIPS! Läs mer om vår rådgivning:
isof.se/radgivning

1.3.4 Sociala medier

Isof har haft en aktiv närvaro i flera olika sociala medier, där vi har spridit kunskap, information och fört dialog med personer och organisationer som är intresserade av vår verksamhet. Under 2023 har Isof underhållit tio Facebookkonton, fyra Instagramkonton samt ett Linkedinkonto. De två konton som myndigheten länge varit aktiv i på X (tidigare Twitter) inaktiverades under året på grund av plattformens utveckling. Fokus flyttades i stället till webben och andra digitala kanaler.

I jämförelse med statistiken från föregående år har Isofs närvaro ökat vad gäller samtliga parametrar: inlägg, engagemang och räckvidd – på såväl Facebook som Instagram (se tabell 6). Nya konton har startats för olika språkcentrum, samtidigt har de sedan länge etablerade Facebookkanalerna för språkvård, folkminnen, dialekter och namn fyllts med kvalitativt innehåll som fortsatt generera besök och intressera nya följare.



Nya konton. ”Har du en fråga om jiddisch?” Isofs språkcentrum finns på Instagram.

TABELL 6. Isofs interaktion med medborgare via sociala medier

Kanal	2023			2022		
	Inlägg*	Engagemang**	Räckvidd***	Inlägg*	Engagemang**	Räckvidd***
Facebook	835	105 252	432 175	693	82 785	310 356
Instagram	225	5 152	8 694	58	1 758	5 792
Totalt	1 060	110 404	440 869	751	84 543	316 148

Källa: Meta Business Suite

*Totalt antal aktiviteter av alla slag, t.ex. inlägg, delningar, händelser, videopublicering.

**All typ av interaktion med innehållet, t.ex. länkklick, kommentarer, delningar och reaktioner.

***Antal personer och konton som visats innehåll från eller om sidan, inkl. inlägg, händelser, annonser och interaktioner.

På LinkedIn vill Isof lyfta rollen som expertmyndighet och den samhällsnytta vi skapar utifrån vårt uppdrag. Vi vill även stärka vårt varumärke som arbetsgivare, attrahera nya medarbetare, skapa kontakter och öka samverkan med andra aktörer såsom myndigheter, universitet och högskolor. Inlägg om projektet *Äldre döva berättar*, Isofs bidrag till Kulturrådets projekt *Bokstart* och nyheten om att Nyckelharpan's nätverk skrivs in i Unescos register är några exempel på ämnen som väckt särskilt stor uppmärksamhet. Under 2023 ökade antalet följare.

Analys

Isof har framgångsrikt använt sociala medier för att bygga en närmare relation till myndighetens målgrupper. Under 2023 har inläggen blivit fler och engagemanget har ökat, liksom räckvidden. Som myndighet har vi också att förhålla oss till de globala företag som reglerar närvaro och förmedling i sociala kanaler. Detta har bland annat resulterat i att vi har avslutat våra konton på Twitter/X.

TIPS! Läs mer om våra sociala medier:
isof.se/some

1.3.5 Webbinsatser

Under 2023 utökades Isofs webbverksamhet med den nya webbplatsen levandekulturarv.se. Sammanlagt hade Isofs webbplatser (isof.se, levandekulturarv.se, sprakbanken.se, matkult.se) drygt 1,8 miljoner besök och 3,5 miljoner sidvisningar. De allra flesta besöken, 76 procent, har kommit via sökmotorer. Se tabell 7 och 8.

Isofs huvudwebbplats, isof.se, är central i vår

TABELL 7. Webbstatistik för isof.se 2023*

Sidvisningar	3 271 811
Besök	1 709 284
Genomsnittlig besökslängd	2 min, 16 sek
Antal händelser** per besök, i snitt	2,1

Källa: Sitevision webbanalys

* Tabellen visar statistik för 12 februari–31 december 2023.

På grund av tekniskt problem med webbanalysverktyget saknas fullständig statistik för helåret 2023.

** Vad användaren gör under sitt besök, t.ex. sidvisningar, nedladdningar, interna sökning etc.

TABELL 8. Webbstatistik isof.se, jämförelse*

	2023	2022	2021
Sidvisningar	1 729 210	1 611 109	1 193 628
Besök	939 747	829 035	545 398

Källa: Sitevision webbanalys

*Eftersom statistik saknas för hela året (pga tekniskt problem med webbanalysverktyget) gäller jämförelsen endast halvåret juli–december för åren 2021, 2022, 2023.

utåtriktade verksamhet. Under 2023 har vi utvecklat webbplatsens innehåll och funktionalitet samt publicerat många nya sidor och texter i form av nyheter, kunskapsbanker, bloggar, pedagogiskt material, vägledningar och webbutställningar. Här följer några nedslag i årets webbinsatser.

Isof.se är en relativt stor webbplats med drygt 5 700 publicerade webbsidor. Under 2023 har flera nya webbsidor publicerats. Det mest omfattande nya innehållet är webbingången för nationella



Göteborg 400 år. Göteborg fick en egen webbställning lagom till 400-årsjubileet.

minoritetsspråk som omfattar webbsidor för både språkcentrum och språkvårdsverksamheten. Webb- ingången innehåller dels gemensamma sidor för nationella minoritetsspråk, dels separata ingångar för respektive språk. Språkingångarna för finska och meänkieli fick under året även ett omfattande innehåll på respektive språk.

En annan stor satsning är webbställningen *Göteborgsstämmor i arkivet* som lanserades våren 2023 i samband med stadens 400-årsjubileum. Utställningen tillgängliggör och kontextualiserar ett stort arkivmaterial från dialekt- och folkminnesarkivet i Göteborg och innehåller avsnitt som handlar om göteborgska folkminnen, dialekter, ortnamn och personnamn. Utställningen innehåller drygt 180 redaktionella webbsidor.

Annat innehåll som publicerats under året är bland annat: 70 nyhetsnotiser, 44 blogginlägg, webbställningen *Gustav Vasa 500 år*, webbställningen *Sommar, sommar, sommar*, 9 nya digitala läromedel, 8 webbfrågelistor, 4 nummer av *Klar-språksbulletinen*, 2 nummer av tidskriften *Kieliviesti*.

Isof har en fortsatt hög digital tillgänglighet. I Funkas *Inkluderingsbarometer 2023* var isof.se återigen en av de webbplatser som klarade tillgänglighetstesterna helt utan anmärkning.

Analys

I Isofs strävan att vara digitala, aktuella och folkbildande har webbplatsen isof.se varit fortsatt prioriterad. Genom den har vi nått ut med stöd, kunskap och material om språk och kultur till privatpersoner, yrkespersoner, föreningar och organisationer i hela landet. Isofs webb erbjuder ett unikt sakinnehåll och har målsättningen att främja ett lustfyllt lärande inom våra expertområden. Sammantaget har trafiken till isof.se stadigt ökat jämfört med föregående år. Nya rutiner och arbetssätt för isof.se har haft även en positiv effekt för det interna samarbetet, eftersom webbarbetet involverar de flesta delar av Isofs verksamhet och skapar engagemang över avdelnings- och ortsgränser. Den fortsatt höga webbtillgängligheten är ett kvitto på att Isof arbetar för kvalitet, service och tillgänglighet i interaktionen med medborgare.

TIPS! Läs mer om vår webb: isof.se

1.3.6 Samlad bedömning

Svenska språket och språkteknologi

Isof bedömer att verksamheten inom svenska språket och språkteknologi i tillfredsställande till hög grad har bidragit till målet att öka kunskapen om språk i Sverige. Vi vill särskilt framhålla det nordiska språksamarbetet där Isof har haft en ledande roll, och att vi har fått stor spridning för nya rekommendationer. Ett flertal publikationer som kan vägleda och stödja yrkesverksamma i offentlig verksamhet har getts ut, bland annat vägledningen *Språklagen i praktiken* och boken *Språkrådet rekommenderar*.



Ny bok 2023. Här beskrivs arbetet och resonemangen bakom Språkrådets rekommendationer.

Nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk

Isof bedömer att verksamheten inom de nationella minoritetsspråken och svenskt teckenspråk i hög grad har bidragit till målet att öka kunskapen om språk och kultur i Sverige. Vi har haft en aktiv uppsökande verksamhet, arrangerat och deltagit i många evenemang samt medverkat i en mängd olika mediasammanhang. Kunskapsspridningen är ett viktigt led i arbetet med att revitalisera språken.

Dialekter, folkminnen och namn

Isof bedömer att verksamheten inom dialekter, folkminnen och namn i hög grad har bidragit till målet att öka kunskapen om språk och kultur i Sverige. Genom att aktivt delta i mediasammanhang och i olika typer av evenemang, skapa forum för kunskapsutbyten, samt att ha en omfattande rådgivningsverksamhet har vi varit en tillförlitlig kunskapskälla för alla.

INBLICKEN – SPRÅKVÅRD I SVENSKA

”Vi har försökt att förenkla skrivreglerna”

” Som språkvårdare i svenska är jag ansvarig för *Svenska skrivregler* och andra skrivregelspublikationer. Det är en av flera kanaler för vår språkrådgivning. Vi märkte dock för några år sedan att det saknades en liknande skrivhandbok för skolan, med innehåll och språk anpassat för just den målgruppen.

Att nå barn och unga är en strävan för Isof, varför vi bestämde oss för att ta fram en ny bok: *Snabba skrivregler – i skolan och på jobbet*. Den vänder sig till högstadiet och gymnasiet, men också till alla andra som bara vill slå upp de viktigaste skrivtekniska frågorna i kortform. Boken ger råd om bland annat komma-



Ola Karlsson. Ola är språkvårdare i svenska.

tering, stor och liten bokstav, förkortningar och källhantering. Innehållet bygger på stora enkät- och intervjuundersökningar med svensklärare, parat med granskningar av elevtexter. En svensklärare har också varit med och tyckt till om texterna, och testat dem i klassrummet. Det har varit viktigt att göra boken lättläst, lättsam och begriplig för många.

Eftersom skrivregler är svårt och tekniskt, har vi även försökt att förenkla reglerna. Under 2023 har vi skrivit färdigt manuset och arbetat med formgivningen. Boken skickades till tryck strax före årsskiftet.”

Ola Karlsson

2. Verksamhetsmål

I kapitel 2 redovisar vi Isofs sex olika verksamhetsmål med hjälp av resultatindikatorer, analyser och en samlad bedömning.

2.1 Våra samlingar är digitalt tillgängliga

Det material som är mest eftersökt och använt i våra samlingar ska bevaras och tillgängliggöras digitalt. Det ska vara enkelt och inspirerande att ta del av materialet för såväl forskare som allmänhet.

För att närma oss verksamhetsmålet om att våra samlingar är digitalt tillgängliga har Isof bland annat skapat material och innehåll samt utvecklat digitala tjänster som är anpassade efter målgruppernas behov.

2.1.1 Resultatindikator: Antal arkivfiler som digitiserats respektive nyregistrerats

Isofs arkivsamlingar består av analoga uppteckningar, kartor, anteckningsböcker, kartotek, register, bilder, fotografier, teckningar, noter med mera. Samlingarna ordnas med hjälp av accessioner, eller arkivhandlingar, där en accession kan innebära alltifrån enstaka till hundratals uppteckningar eller fonogram.

Isofs digitisering av arkivmaterial är en grundläggande del av digitaliseringsarbetet – utan digitala filer kan vi inte förmedla och tillgängliggöra materialet via till exempel digitala arkivtjänster.

Digitala format gör det även möjligt för oss att säkerhetskopiera materialet så att informationen kan bevaras för framtiden.

Trots ett konstant pågående arbete med att digitisera samlingarna kommer det att ta lång tid att omvandla hela detta omfattande analoga material till digitala format. Digitisering är delvis behovsstyrt eftersom det görs systematiskt av det material som efterfrågas externt.

Under 2023 har 922 accessioner från arkivsamlingarna digitiserats, det vill säga skannats och kopplats till arkivregistret. Det är en minskning jämfört med 2022 och 2021. Dessutom har 1 014 nya poster registrerats 2023, vilket är en ökning jämfört med 2022 och 2021 (tabell 9).

Analys

Under 2023 har Isof inte kunnat lägga de resurser som varit önskvärda på digitiseringsarbetet, varför antalet digitiserade arkivfiler minskat avsevärt i förhållande med de två föregående åren. Under året har resurser i stället lagts på att tillgängliggöra redan digitala samlingar samt att med hjälp av medborgarforskning transkribera och komplettera samlingarna, vilket är nödvändigt för att göra samlingarna användbara för studenter, forskare och allmänhet. I och med regeringens riktade satsning på att bevara och tillgängliggöra kulturarvet genom digitisering och digitalisering kommer Isof att kunna intensifiera digitiseringsarbetet under 2024.

TIPS! Läs mer om våra samlingar: isof.se/arkiv

TABELL 9. Antal digitiserade arkivfiler samt nyregistrerade poster i accessionsregistret

	2023	2022	2021
Antal digitiserade* arkivfiler	922	3091	9923
Nyregistrerade poster**	1 014	433	928

* Material som omvandlats från analogt till digitalt format.

** Nyttillkommet material i arkivet som har registrerats i Accessionsregistret.

Källa: Accessionsregistret

2.1.2 Resultatindikator: Användarstatistik för arkivtjänster

Isofs digitala arkivtjänster är arkivförmedlingens förlängda arm, det är genom tjänsterna som Isof kan nå ut brett med samlingarna så att fler kan ta del av vårt gemensamma kulturarv. Flera av Isofs arkivtjänster har utvecklats och lanserats under de senaste åren, medan några är föråldrade tjänster i behov av att göras om från grunden.

Den mest besökta arkivtjänsten under 2023 var Dialektkartan, med cirka 312 000 sidvisningar. Kartan består av hundratals äldre dialektinspelningar från olika delar av landet, i huvudsak från åren 1935–1970, och många inspelningar gjordes primärt med syfte att dokumentera talspråk. Samtidigt ombads ofta människorna som intervjuades att berätta om lantbruk, hantverk och högtider vilket gör materialet intressant även ur ett folkminnesperspektiv.

Ortnamnsregistret hade under året cirka 148 000 sidvisningar. Registret består av cirka 3,7 miljoner inskannade och registrerade arkivkort, med uppgifter om ortnamnens äldsta belägg, deras uttal samt litteraturhänvisningar. Registret omfattar även stora samlingar av namn från Åland och Estlands svensksbygger.

Arkivtjänsten Folke, som lanserades i januari 2022, har haft cirka 112 000 sidvisningar. Tjänsten innehåller omkring 150 000 sidor folkminnesuppteckningar, i nuläget mest från Västsverige. Materialet är sökbart efter innehåll, person och ort och går att läsa och ladda ner som pdf. I Folke finns även en funktion som möjliggör för användare att transkribera arkivmaterial, alltså att skriva av de handskrivna texterna. I tabell 10 visas statistik för Isofs arkivtjänster.

Analys

Med Isofs digitala arkivtjänster vill vi tillgängliggöra och begripliggöra myndighetens språk- och kulturarvssamlingar för fler. Användarstatistiken för 2023 visar att intresset för Isofs samlingar är stort och att tjänsterna är välanvända. Det är dock tids- och resurskrävande att förvalta och utveckla flera arkivtjänster, därför har Isof under 2023 gjort en översyn av arkivtjänsterna med målsättningen

TABELL 10. Användning av arkivtjänster 2023

Arkivtjänst	Antal sidvisningar
Dialektkartan	312 113
Ortnamnsregistret	148 236
Sägenkartan	125 767
Folke sök	112 273
Skånsk ortnamnsdatabas	25 199
Hitta folkmusiken	8 274
Folke forska	3 658
I rörelse	3 095
Matkartan	2 400
Ölandskartan	265
Totalt	741 280

Källa: Matomo statistikvertyg
Användarstatistik för arkivtjänster har samlats in först år 2023. Därför kan vi ännu inte presentera en treårig tidsserie.

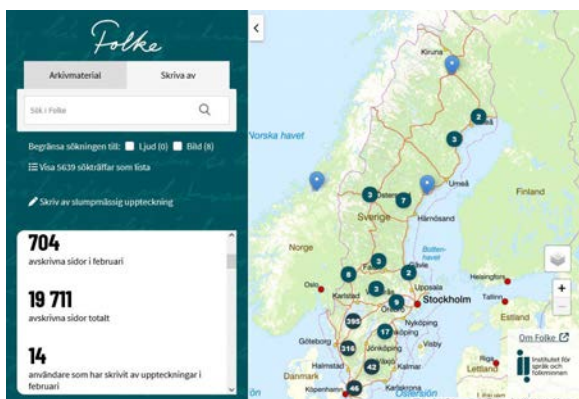
att på sikt slå samman flera av dem. På så sätt kan vi effektivisera processer, förbättra funktionalitet och göra det enklare för användarna att dra nytta av Isofs arkivtjänster.

TIPS! Läs mer om våra arkivtjänster:
isof.se/arkivtjanster

2.1.3 Resultatindikator: Användarundersökning av en arkivtjänst

Isof har valt att genomföra två användarundersökningar av den digitala arkivtjänsten Folke, som sedan den lanserades i början av 2022 har utvecklats såväl tekniskt som innehållsmässigt.

Med hjälp av Folke kan intresserade läsa och ladda ned folkminnesuppteckningar som belyser folklig kultur, vardagsliv och traditioner i 1800-talets allmogesamhälle. Medborgarforskning, det vill säga att involvera allmänheten i forskning och kunskapsuppbyggnad, är en central del av Folke. Arkivtjänsten erbjuder intresserade att hjälpa till att skriva av äldre uppteckningar och på så sätt bidra till att öka sökbarheten och göra materialet mer tillgängligt fler. Under 2023 skrevs drygt 20 000 sidor uppteckningar av Folke-användare. Dessutom har användarna bidragit med kompletterande information om samlingarna.



Folke. I Isofs digitala arkivtjänst Folke kan du enkelt hitta uppteckningar kopplade till en viss geografisk plats.

Under året har två användarundersökningar om Folke genomförts. Den ena riktade sig till personer som hjälpt till med transkribering, den andra vände sig till övriga användare. Samtliga användare som deltagit i undersökningarna är ”mycket nöjda” eller ”nöjda” med tjänsten. Användarna angav att de besökte Folke för att hjälpa till att tillgängliggöra samlingarna och för att hitta arkivmaterial från ett visst geografiskt område. Flera av användarna har använt tjänsten regelbundet. Bland förbättringsförslagen återfinns bland annat önskemål om att förbättra transkriberingsfunktionen.

Analys

Resultatet av användarundersökningarna visar att Folke är en uppskattad arkivtjänst. Att tillgängliggöra material via Folke är ett led i Isofs strävan att minska myndighetens ”en till en-service” för att i stället kunna nå långt fler via digitala tjänster. Med hjälp av medborgarforskning har materialet tillgängliggjorts och använts av medborgare runt om i Sverige. Under 2024 kommer tjänsten att utvecklas tekniskt med fokus på kontextualisering, förbättrad sökbarhet och ytterligare möjligheter för användarna att själva bidra till tillgängliggörandet av Isofs arkivsamlingar.

TIPS! Läs mer om arkivtjänsten Folke: isof.se/folke

2.1.4 Samlad bedömning

Isof bedömer att myndigheten i tillfredsställande grad har bidragit till verksamhetsmålet att våra samlingar är digitalt tillgängliga. Flera av arkivtjänsterna har varit välanvända och genom dem har målgrupperna kunnat ta del av samlingarna på ett enkelt och inspirerande sätt. Under året har Folke utökats och vidareutvecklats med användarvänlighet och funktionalitet i fokus.

INBLICKEN – MEDBORGARFORSKNING

”Arkivsamlingarna blir tillgängliga för fler”

” Jag arbetar med Folke, som är Isofs digitala arkivtjänst och en plattform för medborgarforskning. Vi arbetar ständigt med att vidareutveckla och förbättra tjänsten utifrån användarnas behov och önskemål.

Medborgarforskningen bidrar till att arkivsamlingarna blir tillgängliga för fler, förbättrar sökbarheten och främjar nya sätt att använda arkivmaterialet på. Vi tycker att det är väldigt roligt att materialet också förmedlas av användarna i olika sammanhang – i hembygdsföreningar, sociala medier och tidningsartiklar.



Hanna Willdal. Hanna är arkivassistent.

Folke fylls kontinuerligt på med digitaliserat arkivmaterial – under 2023 har vi arbetat med att publicera material från arkivsamlingarna i Uppsala och i Lund, liksom ljudande material i form av dialektinspelningar. På Folke går det nu att transkribera 100 000-tals sidor av äldre folkminnesuppteckningar och vi har fått ett mycket positivt gensvar. Frivilliga transkriberare har skrivit av tusentals sidor av material som de är intresserade av.”

Hanna Willdal

2.2 Vi har breddat bilden av levande kulturarv

I Isofs roll som samordnare för arbetet med Unescos konvention om immateriellt kulturarv arbetar vi för att göra förteckningen över immateriella kulturarv mer representativ och aktuell. Vi ska vara en aktiv och drivande part i det internationella arbetet och strävar efter att främja ideella initiativ, hållbarhet och mångfald.

För att närma oss verksamhetsmålet om att bredda bilden av levande kulturarv har Isof bland annat skapat material och innehåll samt utvecklat digitala tjänster som är anpassade efter målgruppernas behov.

2.2.1 Resultatindikator: Antal kulturarv som den svenska förteckningen över immateriella kulturarv utökats med

Inom ramen för Isofs arbete med Unescos konvention om trygghet av det immateriella kulturarvet är Sverige, liksom övriga medlemsländer, ålagt att tillhandahålla en nationell förteckning över levande kulturarv. Syftet med förteckningarna är att synliggöra och öka kunskapen om immateriellt kulturarv och dess betydelse. De kulturarv som kan komma med på förteckningarna får inte strida mot mänskliga rättigheter eller hållbar utveckling. Alla länder har också möjlighet att nominera kulturarv från de egna förteckningarna till Unescos internationella listor och register.

Utövare av ett kulturarv kan lämna in förslag till Sveriges förteckning och bedömning av förslag görs utifrån ett antal kriterier. Bland annat ska kulturarvet vara levande och överföras mellan människor i Sverige i dag, förenligt med gällande svensk lagstiftning, förenligt med mänskliga rättigheter samt sträva efter hållbar utveckling. Isof har det övergripande ansva-



Nytt utseende. Under året blev Levande traditioner Levande kulturarv.

TABELL 11. Antal nya kulturarv på förteckningen Levande kulturarv

	2023	2022	2021
Publicerade kulturarv	1	11	9

Källa: Medarbetares uppgifter

ret för Sveriges förteckning, men många olika aktörer är med i arbetet när ett förslag ska behandlas.

Under året har Isof arbetat fram ett nytt sätt att hantera förslag till förteckningen, där förslag har kunnat lämnas under en begränsad tidsperiod i stället för under hela året. Ansökningsperioden 2023 resulterade i 30 inkomna förslag, som vi hoppas kommer att bidra till en större mångfald i förteckningen. Förteckningen har under 2023 utökats med 1 kulturarv, i jämförelse med 11 under 2022 och 9 under 2021 (tabell 11). Det nya kulturarvet kallas "Glahålskaffe", ett uttryck för ett fenomen inom vävning som innebär att man tar en fikapaus i anslutning till att arbetet med väven börjar leda mot sitt slut. Numera är det främst benämningen "glahål", det vill säga det hål som bildas när varpen börjar ta slut, som lever vidare och traditionen sprids både i forum på nätet och genom kurser och utbildningar.

Analys

Eftersom fokus under 2023 har legat på kommittéarbete samt arbetet med att införa en ny rutin för förslag till förteckningen, har mindre tid lagts på att hantera och publicera nya kulturarv. Därför har förteckningen enbart utökats med ett kulturarv. Vi har sett ett ökat intresse för förteckningen inom

civilsamhället, och många föreningar ser det som ett verktyg för att dokumentera sina kulturarv och komma i kontakt med fler utövare. Detta engagemang hos civilsamhället går helt i linje med förteckningens syfte att vara en ständigt växande kunskapskälla om immateriella kulturarv av och för alla i Sverige.

TIPS! Läs mer om förteckningen:
levandekulturarv.se/förteckningen

INBLICKEN – FÖRTECKNINGEN LEVANDE KULTURARV

”Det roligaste var att få en inblick i olika kulturarv”

” Jag arbetar på Isof med Unescos konvention om immateriellt kulturarv. Under 2023 har jag arbetat för att synliggöra och sprida kunskap om det immateriella kulturarvet i Sverige, bland annat genom Sveriges förteckning över levande kulturarv.

Det roligaste har varit att få en inblick i en mängd olika kulturarv och vad de betyder för människorna som ägnar sig åt dem. På förteckningen finns traditioner, ritualer, sedvänjor, färdigheter, uttryck och kunskaper som förs vidare



Matilda Bergqvist. Matilda är samordnare för Unescos konvention om det immateriella kulturarvet.

mellan människor. Det kanske kan låta märkligt att ha en förteckning över potentiellt föränderliga praktiker och kunskaper, men det är ett sätt att få människor att prata om och få syn på levande kultur i sin vardag.

Under 2023 introducerade jag och min kollega ett nytt sätt att jobba med förteckningen, där vi uppmanade allmänheten att lämna in förslag under en begränsad tidsperiod, i stället för löpande under året.

Matilda Bergqvist

2.2.2 Resultatindikator: Antal evenemang som vi har medverkat i eller anordnat

Kunskapsspridning och främjande av det immateriella kulturarvet är en viktig del av Isofs Unescoarbete. Tillsammans med kulturutövare och andra kulturarvsmyndigheter med uppdrag att trygga och främja ett levande kulturarv, sprider vi kunskap om nu levande immateriella kulturarv, ger tips och uppmuntran samt håller samtalet om kulturarvet levande och aktuellt.

Under 2023 har Isof satsat på att genom egna och andras evenemang förmedla och sprida kunskap om det levande kulturarvet (se tabell 12). I oktober 2023 anordnades konferensen *Levande kulturarv – att arbeta tillsammans med tradition och konvention*, med ett 70-tal deltagare från kulturinstitutioner, universitet och civilsamhälle. Konferensen gav olika

perspektiv på civilsamhällets roll för att trygga och föra vidare immateriella kulturarv och erbjöd deltagare tillfällen till diskussioner och möten.

Förutom att arrangera egna evenemang har Isof vid 12 tillfällen deltagit som talare på andras evenemang. Här kan nämnas en workshop om levande kulturarv som Isof arrangerade tillsammans med Sagobygden och Unescorådet under *Berättarfestivalen* i Ljungby. Workshopen gav deltagarna nya perspektiv på sina egna kulturarv och fick väldigt positiva reaktioner. I oktober deltog Isof på ett pan-samiskt seminarium i Kiruna, anordnat av sametingen i Sverige, Norge och Finland. Vi berättade om arbetet med den nationella förteckningen i Sverige, med fokus på samiskt immateriellt kulturarv. Övriga deltagare kom från de olika sametingen och de ansvariga myndigheterna för konventionsarbetet i Norge och Finland. Ett nordiskt samarbete om samiskt immateriellt kulturarv, lett av Sameetinget, kommer att fortsätta under 2024.

Analys

Genom att delta i evenemang i en rad olika sammanhang har vi bidragit till att uppmärksamma och sprida kunskap om immateriella kulturarv – i dialog med föreningsaktiva, kulturarvsarbetare, myndigheter och kulturarvsstudenter. Evenemangen

TABELL 12. Antal Unescoevenemang 2023

Egna evenemang	1
Andras evenemang som Isof medverkat i	12

Källa: Medarbetares uppgifter
Statistik för Unescoevenemang har samlats in först år 2023.
Därför kan vi ännu inte presentera en treårig tidsserie.

TABELL 13. Webbstatistik för levande-kulturarv.se 2023*

Sidvisningar	29 700
Besök	10 663
Genomsnittlig besökslängd	2 min, 42 sek
Händelser** per besök, i snitt	2,9

Källa: Sitevision webbanalys

* Statistik från 13 mars då webbplatsen lanserades till 31 december 2023. Pga lansering i mars 2023 finns ingen statistik för helåret 2023 eller från tidigare år.

** Vad besökaren gör, t.ex. nedladdning, internsök, etc.

har gett upphov till utvecklande diskussioner om levande kulturarv och möjligheter till nya samarbeten och nätverk. Under kommande år startar vi den digitala seminarieriet *Kulturarv i fokus*, för att erbjuda våra målgrupper en mötesplats där de kan få inspiration och utbyta erfarenheter om det levande kulturarvet. Vi har även för avsikt att arbeta mer uppsökande för att nå grupper som ännu inte finns representerade inom konventionsarbetet.

TIPS! Läs mer om våra kulturarvsevenemang: levandekulturarv.se/evenemang

2.2.3 Resultatindikator: Användarstatistik för och användarundersökning av webbplatsen levandekulturarv.se

Webbplatsen levandekulturarv.se lanserades i mars 2023. Webbplatsen har utvecklats och förvaltas av Isof men tanken är att de myndigheter som deltar i det svenska konventionsarbetet: Isof, Nordiska museet, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksantikvarieämbetet, Sametinget och Statens musikverk, ska bidra med innehåll.

På levandekulturarv.se finns Sveriges nationella förteckning över immateriella kulturarv, där besökare kan hitta exempel på levande immateriella kulturarv i Sverige, skicka in förslag till förteckningen och nominera kulturarv till Unescos internationella listor. Webbplatsen syftar även till att sprida kunskap om vad immateriella kulturarv är samt ge tips på hur kulturarvet kan föras vidare, sättas i rörelse och hållas levande. Besökare kan ta del av nyheter, kommande evenemang och botanisera bland såväl



My webbplats. Utsnitt från levandekulturarv.se:s start-sida (överst) samt ur förteckningen (under).

inspirerande sidor om levande kulturarv som informativa sidor om Unescoarbetet i Sverige och i världen.

Sedan lanseringen i mars 2023 har webbplatsen haft närmare 30 000 sidvisningar (se tabell 13). Förutom startsidan har ingångssidan för förteckningen över immateriella kulturarv varit den mest besökta sidan på webbplatsen.

Isof har genomfört en användarundersökning av levandekulturarv.se för att få en uppfattning om hur användare har upplevt webbplatsen samt ge

användare möjlighet att ge förslag på hur den kan förbättras. Användarundersökningen besvarades av 13 personer. På frågan ”Hur nöjd är du med webbplatsen levandekulturarv.se” svarade de flesta (12 användare) ”Mycket nöjd” eller ”Nöjd”. I kommentarerna lyftes exempelvis fram att det ”finns mycket relevant information”, att webbplatsen är ”enkel, lätt överskådlig, tydlig” och har ”hög användarvänlighet, visuellt tilltalande”. Bland förbättringsförslagen nämns bland annat att det inte fungerade så bra att skicka in förslag till förteckningen, att det borde finnas mer information om själva konventionen och att det skulle vara bra att testa webbplatsen och dess innehåll på en testgrupp med människor som har funktionsvariationer eller språkliga begränsningar.

Analys

Syftet med levandekulturarv.se är att synliggöra och skapa en sammanhållen plattform för kunskap om immateriella kulturarv och konventionsarbetet. Användarstatistiken tyder på att webbplatsen har nått ut till allmänheten och besökstiden visar att resurserna har använts aktivt. Under kommande år kommer Isof att fortsätta uppdatera webbplatsen regelbundet, lägga till möjligheten att prenumerera på nyheter och andra uppdateringar, samt utöka exempelbanken med fler goda metoder.

TIPS! Läs mer om levande kulturarv:
levandekulturarv.se

2.2.4 Samlad bedömning

Isof bedömer att verksamheten i tillfredsställande grad har bidragit till verksamhetsmålet att bredda bilden av levande kulturarv. Under året har mycket fokus legat på att representera Sverige som kommittéledamot i Unescos kommitté för immateriellt kulturarv (redovisas i avsnitt 3.7). Genom att införa en ny rutin för den nationella förteckningen har fler förslag inkommit samtidigt som vi har nått ut brett med kunskap om förteckningen och levande kulturarv, bland annat genom den nya webbplatsen levandekulturarv.se.

2.3 Vi har utvecklat vårt stöd i språk- och namnfrågor

Vi ska öka kännedomen om språk och namn hos våra målgrupper och minska en till en-rådgivningen genom att erbjuda tillgängliga och lättanvända digitala kunskapsbanker, vägledningar och tjänster där myndigheter, kommuner, media och allmänhet kan finna svar på vanliga frågor som rör språk och namn.

För att närma oss verksamhetsmålet om att utveckla stödet i språk- och namnfrågor har Isof bland annat skapat material och innehåll samt utvecklat digitala tjänster som är anpassade efter målgruppernas behov.

2.3.1 Resultatindikator: Användarstatistik för webbstöd inom språk och namn

Isofs webbplats isof.se är central i myndighetens kunskaps-spridande arbete. Det webbinnehåll vi förmedlar vilar på vetenskaplig grund och syftar till att ge användare konkret stöd i språkfrågor samt öka deras kunskap om språk och kultur i Sverige. En ambition är att skapa hållbart innehåll. För Isof innebär det att ge stöd genom bland annat språkhjälp, vägledningar, utbildningsmaterial och kunskapsbanker med unikt material inom våra ämnen.

Språkhjälp är enklare varianter av digitala språktjänster, med skillnaden att materialet ofta är mindre omfattande än hos tjänster och därför kan ligga som vanliga sidor på Isofs webbplats i stället för som separata applikationer utanför isof.se. Klarspråkhjälpen är den språkhjälpslösning som använts mest under 2023, med cirka 60 000 sidvisningar. Språkhjälpen innehåller en samling redskap och råd för den som vill ha stöd i att skriva vårdat, enkelt och begripligt, och att anpassa sin text efter läsaren.

Vägledningar används när vi vill ge handfasta råd och stöd till olika målgrupper. Den mest använda vägledningen under 2023 var *Myndigheternas skrivregler*, med cirka 33 000 sidvisningar. Vägledning-

en ger stöd till alla tjänstepersoner som skriver inom offentlig verksamhet och innehåller bland annat kapitel om att skriva klarspråk, att skriva för webben och hur man arbetar med text och form.

Utbildningsmaterial kan vara utbildningar inom ett expertområde, enklare lärarhandledningar eller läromedel. Det utbildningsmaterial som använts mest under 2023 är *Svenska från olika håll*, som haft cirka 41 000 sidvisningar. Läromedlet besvarar frågor om språklig variation och innehåller avsnitt om dialekter, ortnamn, personnamn, nationella minoritetsspråk samt stil och stilmivåer på olika texter.

Kunskapsbanker utgår från ett tydligt tema, innehåller grundmaterial samt ger en fördjupad kunskap inom ett eller flera av Isofs expertområden. Den kunskapsbank som haft flest sidvisningar under 2023 är *Lär dig mer om svenska dialekter*, med cirka 278 000 visningar. En annan mycket välbesökt kunskapsbank har varit *Lär dig mer om svenska språket*, med cirka 144 000 sidvisningar. Även kunskapsbanker om personnamn, ortnamn, flerspråkighet och nordiska språk har varit välbesökta.

Se tabell 14 för en sammanställning av de tio mest använda webbstöden.

Analys

Antalet sidvisningar för Isofs stöd i språk- och namnfrågor visar att vi har många användare som är intresserade av dialekter, svenska språket, svenskt teckenspråk, personnamn, ortnamn och andra språkämnen. Vårt kunskapsunderlag och stöd på webben är både brett och djupt och genom det tillhandahåller vi tillförlitliga källor som används i vardagen av både professionella, skolelever och en intresserad allmänhet.

TIPS! Läs mer om vårt webbstöd:
isof.se/lardigmer

2.3.2 Resultatindikator: Användarstatistik för språktjänster inom språk och namn

Med Isofs digitala språktjänster vill vi underlätta för användare att få svar, råd och rekommendationer när det gäller språkfrågor samt att hitta relevant information och data. Några av Isofs språktjänster har utvecklats och nylanserats under de senaste åren, medan vissa föräldrade tjänster är i behov av att göras om från grunden.

TABELL 14. Användarstatistik webbstöd inom språk och namn – 10 i topp, 2023*

	Typ av stöd	Sidvisningar
Lär dig mer om svenska dialekter	Kunskapsbank	278 138
Lär dig mer om svenska språket	Kunskapsbank	144 774
Lär dig mer om personnamn i Sverige	Kunskapsbank	66 460
Lär dig mer om flerspråkighet	Kunskapsbank	66 419
Klarspråkshjälpen	Språkhjälp	60 757
Lär dig mer om de nordiska språken	Kunskapsbank	46 935
Svenska från olika håll	Utbildningsmaterial	41 764
Det svenska teckenspråkets grammatik	Utbildningsmaterial	34 088
Myndigheternas skrivregler	Vägledning	33 681
Lär dig mer om ortnamn i Sverige	Kunskapsbank	32 204
Övriga		135 926
Totalt		941 146

*Statistiken gäller perioden 12 februari–31 december 2023.

Statistik för webbstödsanvändning har samlats in först år 2023. Därför kan vi i ännu inte presentera en treårig tidsserie.

Källa: Sitevision webbanalys

TABELL 15. Användarstatistik språktjänster inom språk och namn, 2023

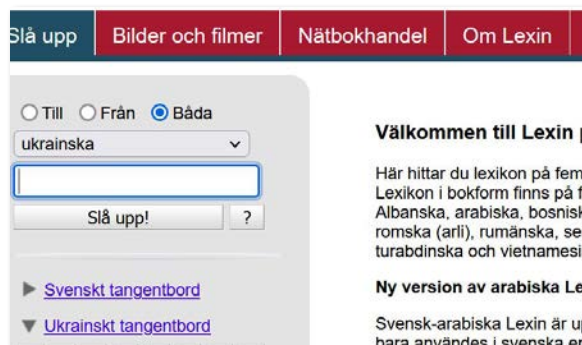
	Sidvisningar
Lexin	7 115 767
Frågelådan i svenska	1 360 141
Rikstermbanken	44 804
Avstavningslexikon	8 602
Samhällsordlista svenska-svenskt teckenspråk	4 074
Totalt	8 533 388

Källa: Matomo statistikverktyg
Statistik för språktjänstanvändning har samlats in för första gången år 2023. Därför kan vi i ännu inte presentera en treårig tidsserie.

Den mest besökta språktjänsten under 2023 var Lexin, som är ett nätbaserat lexikon på svenska och 19 invandrarpråk (tabell 15). Under 2023 hade Lexin över 7 miljoner sidvisningar. Lexikonerna är speciellt anpassade för att användas i undervisningen i svenska som andraspråk och innehåller bara de vanligaste orden i svenskan. Därför finns till exempel inte facktermer eller mer ovanliga ord. Förutom själva uppslagsordet innehåller lexikonerna information om uttal, ordböjning, ordklass och översättning. Oftast finns det även grammatikkommentarer, ordförklaringar, stilkommentarer, sakupplysningar, grammatiska konstruktioner och språkexempel.

En annan populär språktjänst är Frågelådan i svenska, som samlar svar på språkfrågor och ger rekommendationer om den offentliga svenskan. 2023 hade Frågelådan cirka 1,3 miljoner sidvisningar. Frågelådan innehåller cirka 2 600 poster, som består av råd eller rekommendationer om ord, uttryck och grammatiska konstruktioner. Svaren i Frågelådan utarbetas av Isofs språkvårdare i svenska och innehållet är baserat på de språkfrågor som besvarats genom åren.

Under 2023 hade Rikstermbanken, Sveriges nationella termbank, cirka 44 000 sidvisningar. Tjänsten är fritt tillgänglig för alla att söka i och innehåller omkring 130 000 poster med termer från olika ämnesområden och organisationer. I den finns information om termer inom en stor mängd ämnesområden, till exempel juridik, ekonomi, medicin,



Lexin. I nätlexikonet Lexin kan du slå upp ord på svenska och 19 olika språk.



Väl använd. Frågelådan hade ca 1,3 miljoner sidvisningar 2023.

informationssäkerhet, kulturarv och matlagning. Användaren kan få reda på vad en term står för, hur olika organisationer använder samma term och även om det finns termmotsvarigheter på andra språk.

Analys

Antalet sidvisningar visar att Isofs språktjänster är eftersökta. Inte minst visar Lexins många sidvisningar ett stort behov av lättillgängliga lexikon på invandrarpråken. Behoven av att uppdatera de befintliga lexikonerna och utöka antalet språk är dock stort eftersom de nuvarande enbart täcker ett fåtal av alla språk som talas i Sverige. Isofs övriga språktjänster, till exempel Frågelådan, används av ett stort antal människor och kommer en stor del av våra användare till del. Våra språktjänster behöver bli ännu mer tillgängliga och en till en-rådgivningen minska till förmån för rådgivning som riktar sig till många.

TIPS! Läs mer om våra språktjänster:
isof.se/spraktjanster

2.3.3 Resultatindikator: Användarundersökning av webbstöd eller språktjänst inom språk och namn

Isof har valt att genomföra en användarundersökning av webbstödet Klarspråkshjälpen. Den lanserades under 2022 och består av tre moduler: *Kom igång*, *Skriv klarspråk* och *Testa din text*. Klarspråkshjälpen är en interaktiv guide och en samling råd som hjälper användaren att anpassa sin text efter läsaren och skriva vårdat, enkelt och begripligt. Den innehåller också ett test med tio frågor som hjälper användaren att ta reda på hur läsvänlig texten är och visar hur den kan förbättras. Klarspråkshjälpen kan både användas av skribenten själv och som ett pedagogiskt verktyg på utbildningar.

Användarundersökningen ger Isof en uppfattning om hur användare har upplevt webbstödet samt ger användare möjlighet att ge förslag på hur den kan förbättras. Användarundersökningen besvarades av 19 personer. Användarna satte i snitt betyget 4,21 av 5 på Klarspråkshjälpen som helhet. De tre ingående modulerna fick något lägre snittbetyg, mellan 3,73 och 4,07 (av 5).

Bland förbättringsförslagen nämndes att det borde finnas fler exempel från olika områden och

fler råd om att skriva specifika texttyper, till exempel rapporter eller journalistiska texter. Det fanns också önskemål om att göra hjälpen mer översiktlig och kunna länka till en viss del inuti hjälpen.

Analys

Undersökningen visar att Klarspråkshjälpen är uppskattad av de svarande, oavsett om de använder den för sin egen utveckling eller för att lära ut klarspråk till andra. Flera av dem använder hjälpen på mer än ett sätt. Resultaten stämmer väl överens med de synpunkter som Isofs klarspråksansvariga fått i andra sammanhang och ger ett bra underlag för att fortsätta vidareutveckla rådgivningen inom klarspråk.

TIPS! Läs mer om Klarspråkshjälpen:

isof.se/klarsprakshjalpen

2.3.4 Samlad bedömning

Isof bedömer att verksamheten i hög grad har bidragit till verksamhetsmålet att utveckla stödet i språk- och namnfrågor. Vi ser en fortsatt stor efterfrågan på våra språktjänster, framför allt gäller det Frågelådan, Lexin och Rikstermbanken, och det sammanlagda stöd vi utvecklat och erbjudit har varit till nytta för användare.

INBLICKEN – RIKSTERMBANKEN

”Rikstermbanken är särskilt viktig i kristider”

” Jag arbetar som terminolog och en viktig del av arbetet är att förvalta och utveckla Rikstermbanken. Det övergripande målet för Rikstermbanken är att alla termer ska finnas på ett ställe.

Rikstermbanken är ett viktigt fackspråkligt komplement till svenska.se, särskilt i kristider när experter i direkt-sända nyhetsinslag ofta använder termer för att beskriva samhällsproblemen. Rikstermbanken är till för alla, till exempel för en student som undrar vad ordet *rest* betyder. Hen blir inte mycket klokare av att läsa i *Svensk ordbok*: ’återstående del av viss



Åsa Holmér. Åsa är språkvårdare i fackspråk och terminologi.

(underförstådd) helhet’. Då är det bättre att gå till Rikstermbanken där hen får veta att *rest* i högskolesammanhang står för ’del som återstår för att en student ska bli godkänd’.

Mycket av materialet i Rikstermbanken är resultat av terminologiarbete på våra myndigheter. I regeringsuppdraget ”Flersamterm” blev vi uppmärksammade på att de behöver mer stöd i sitt terminologiarbete. Under 2023 har vi därför haft fokus på det och ordnade en workshop för myndigheter. Den blev mycket uppskattad.”

Åsa Holmér

2.4 Vi har stärkt ställningen för minoritetsspråken

Vi ska genom inrättande av språkcentrum, förstärkt språkvård och andra insatser stärka de långsiktiga förutsättningarna för att finska, jiddisch, meänkieli och romska ska vara levande språk i Sverige.

För att närma oss verksamhetsmålet om att stärka ställningen för minoritetsspråken har Isof bland annat skapat material och innehåll samt utvecklat digitala tjänster som är anpassade efter målgruppernas behov.

2.4.1 Resultatindikator: Användarstatistik för webbstöd inom minoritetsspråk

Isofs webbplats isof.se är central i myndighetens kunskapsspridande arbete och där skapar vi hållbart innehåll och stöd i form av bland annat informationssidor, språkhjälp, vägledningar, pedagogiskt material och kunskapsbanker med grundmaterial inom våra ämnen.

Webbingången Nationella minoritetsspråk, som lanserades under året, har med cirka 147 000 sid-

visningar varit mest besökt under 2023 (tabell 16). Den samlar Isofs information, kunskap och stöd om nationella minoritetsspråk, såväl språkcentrum som språkvård. Ingången innehåller dels gemensamma sidor för allt kunskap och stöd inom nationella minoritetsspråk, dels separata webbingångar för respektive språk som riktar sig direkt till de olika språkens bärare. Samtliga språkingångar har varit välbesökta med mellan cirka 17 000 till 29 000 sidvisningar per språkingång.

Kunskapsbanker utgår från ett tydligt tema, innehåller grundmaterial samt ger en fördjupad kunskap inom ett eller flera av Isofs expertområden. Den kunskapsbank som haft flest sidvisningar under 2023 är *Lär dig mer om nationella minoritetsspråk*, med cirka 136 000 visningar. Kunskapsbanken innehåller fördjupad kunskap om våra nationella minoritetsspråk, språkliga rättigheter och språkrevitalisering.

Analys

Isofs har under året haft fokus på att inventera behov av språkrevitaliserande insatser för de nationella minoritetsspråken och sprida kunskap om tillgången till språken. Genom webbingången Nationella minoritetsspråk har såväl språkbärare inom de nationella minoritetsspråken som en bred allmänhet

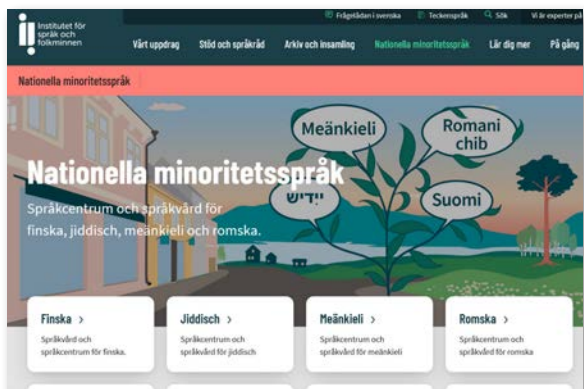
TABELL 16. Användarstatistik webbstöd inom minoritetsspråk – 10 i topp, 2023*

	Typ av stöd	Sidvisningar
Lär dig mer om nationella minoritetsspråk	Kunskapsbank	170 454
Nationella minoritetsspråk	Information	146 962
Meänkieli	Information	29 781
Finska	Information	29 186
Romska	Information	22 862
Lär dig mer om finska språket och kulturen	Kunskapsbank	18 020
Jiddisch	Information	17 395
Lär dig mer om meänkieli	Kunskapsbank	13 338
Lär dig mer om romska språket och kulturen	Kunskapsbank	13 226
Lär dig mer om jiddisch	Kunskapsbank	11 066
Övriga		35 785
Totalt		508 075

*Statistiken gäller perioden 12 februari–31 december 2023.

Statistik för webbstödsanvändning har samlats in först år 2023. Därför kan vi i ännu inte presentera en treårig tidsserie.

Källa: Sitevision webbanalys



Ny portal. Webbingången Nationella minoritetsspråk är redan en av de mest välbesökta sidorna på isof.se

kunnat ta del av information och kunskap. Framöver behöver Isof utveckla webbinnehållet ytterligare eftersom god tillgång till information, stöd och kunskap kan bidra ytterligare till en stärkt ställning för varje enskilt nationellt minoritetsspråk.

TIPS! Läs mer om nationella minoritetsspråk: isof.se/minoritetssprak

2.4.2 Resultatindikator: Användarstatistik för språktjänster inom minoritetsspråk

Med Isofs digitala språktjänster vill vi underlätta för användare att få svar, råd och rekommendationer när det gäller språkfrågor samt att hitta relevant information och data. Inom nationella minoritetsspråk har Isof för närvarande tre språktjänster: *Ordbok meänkieli-svenska*, *Jiddisch-svensk-jiddisch digital ordbok* samt *Vastauspankki*. Under 2023 har arbete framför allt pågått med ordboken i meänkieli, där förbättringar av det svenska innehållet gjorts. Ett utvecklingsarbete med att utveckla mobilgränssnitt för tjänsterna påbörjades under 2023.

Den mest besökta språktjänsten inom nationella minoritetsspråk under 2023 var *Ordbok meänkieli-svenska*, som haft cirka 41 000 sidvisningar (tabell 17). Ordboken innehåller ungefär 33 000 ord från de tre största varieteterna. Orden är märkta med ordklass och i vissa fall finns exempel och geografisk märkning. Isof tog över ansvaret för ordboken 2018 och har arbetat om gränssnitt och

TABELL 17. Användarstatistik, språktjänster inom nat. minoritetsspråk, 2023

	Sidvisningar
Ordbok meänkieli-svenska	41 742
Jiddisch-svensk-jiddisch ordbok	1 544
Vastauspankki	890
Totalt	44 176

Källa: Matomo statistikverktyg
Statistik för språktjänstanvändning har samlats in först år 2023. Därför kan vi i ännu inte presentera en treårig tidsserie.

funktionalitet. Tjänsten används bland annat inom utbildning på Umeå universitet och andra språkkurser samt av journalister och språkbärare.

Språktjänsten *Jiddisch-svensk-jiddisch digital ordbok* har haft cirka 1 500 sidvisningar 2023. Ordboken innehåller ca 8 200 uppslagsord på svenska och består av tre delar: en svensk-jiddisch-del, en jiddisch-svensk-del där sökorden följer det hebreiska alfabetet, och en transkriberad jiddisch-svensk-del där sökorden följer uttalet utifrån det svenska alfabetet. Ordboken innehåller även en kortfattad grammatikdel. Tjänsten används på jiddischkurser på Lunds universitet, på språkkurser på folkhögskolor och studieförbund samt inom modersmålsundervisning.

Vastauspankki är en finskspråkig databas som innehåller svar på termfrågor. Under 2023 hade tjänsten cirka 900 sidvisningar. Då tjänsten är föråldrad och i behov av omfattande utveckling har Isof enbart fokuserat på att förvalta den. Tjänsten används av studenter, översättare och journalister.

Analys

I dagens textbaserade och digitala samhälle är språklig infrastruktur i form av ordböcker, grammatikor, digitala tjänster och rättstavningskontroller ett måste för ett språks utveckling och användning. Isof behöver fortsätta arbetet med att utveckla ordböcker och tematiska ordlistor inom de nationella minoritetsspråken för att öka tillgängligheten till de nationella minoritetsspråken. Isofs språktjänster efterfrågas av de nationella minoriteterna och den språkliga infrastrukturen är viktig för språkets ställning.

TIPS! Läs mer om ordbok meänkieli-svenska: sprak.isof.se/meankieli

2.4.3 Resultatindikator: Användarundersökning av webbstöd eller språktjänst inom minoritetsspråk

Isof har valt att genomföra en användarundersökning av det nya samlade webbstödet inom nationella minoritetsspråk. Webbsidorna under isof.se/natmin innehåller samlad information, kunskap och stöd om nationella minoritetsspråk samt separata språkingångar för respektive språk där användare kan ta del av såväl språkvård som språkcentrum.

Användarundersökningen genomfördes i form av en enkät till 30 minoritetssamordnare inom förvaltningskommuner för finska och/eller meänkieli i syfte att undersöka hur Isofs webbsidor för de nationella minoritetsspråken används och upplevs, samt huruvida språkcentrumens nyhetsbrev på webben läses.

Enkäten visar att webbsidorna generellt verkar upplevas positivt av användarna: de beskrivs som tydliga, organiserade och lättnavigerade med bra och informativt innehåll. Ordlistor och språktjänsterna *Ordboken meänkieli-svenska* samt *Vastauspankki* lyfts fram som särskilt användbara. Dock efterfrågas mer innehåll i form av fördjupad information och praktiskt material att ladda ned.

Svaren gällande språkcentrumens nyhetsbrev tyder på att nyhetsbrev inte är särskilt väl kända. Dock verkar det finnas ett intresse för att ta del av

nyhetsbrev bland respondenter som inte kände till dem. Detta innebär att det behövs mer arbete för att marknadsföra och synliggöra nyhetsbrev, vilket i sin tur kan öka kunskapen om språkcentrumens verksamhet bland språkbärare, kommuner, föreningar och andra relevanta aktörer.

Analys

Lanseringen av webbingången för nationella minoritetsspråk inklusive språkingångar, innehåll och stöd, har varit en viktig del i Isofs arbete med att stärka ställningen för de nationella minoritetsspråken. En ökad kännedom om Isofs webbplats och nyhetsbrev samt ett mer utvecklat och fördjupat innehåll på webbplatsen bäddar för en stärkt ställning för de nationella minoritetsspråken.

TIPS! Läs mer om nationella minoritetsspråk: isof.se/minoritetssprak

2.4.4 Samlad bedömning

Isof bedömer att verksamheten i hög grad har bidragit till verksamhetsmålet att stärka ställningen för nationella minoritetsspråk. Isof har tagit fram webbstöd, inspirationsmaterial, anordnat och deltagit i evenemang och på många andra sätt nått ut med kunskap och språkliga resurser till språkbärare och samhällsaktörer. Verksamheten har skett i dialog med minoritetsgrupperna, som varit delaktiga i arbetet.

INBLICKEN – SPRÅKCENTRUM MEÄNKIELI

”Året har handlat om att synliggöra språkcentrumen”

” Jag arbetar som språkfrämjare och verksamhetsledare på Språkcentrum meänkieli i Övertorneå. Vi har också ett kontor i Kiruna för att nå alla varieteterna av meänkieli. Hösten 2022 var det mycket fokus på behovsinventering medan 2023 har handlat om att synliggöra språkcentrumen via nya ingångar på isof.se, samt att arbeta fram metoder för språkrevitalisering i olika projekt.



Göran Lahti. Göran är språkfrämjare i meänkieli.

Exempelvis ”Språkpaket på meänkieli för unga”, med både analogt och digitalt innehåll som ska inspirera unga att använda språket. Vi har intervjuat skolelever i olika åldrar om vad de vill ha för innehåll. Vi har även intervjuat sakkunniga inom digitalt läsfrämjande, flerspråkighet, minoritetsspråk och identitet. Följ gärna språkcentrumen på isof.se och våra sociala medier!”

Göran Lahti

2.5 Vi har höjt kunskapsläget om språk och kultur

Vi ska förbättra vår överblick över språksituationen i Sverige och över aktuell forskning inom våra och angränsande områden. Genom egen forskning och förmedling ska vi höja kunskapsläget gällande flerspråkighet och migration.

För att närma oss verksamhetsmålet om att höja kunskapsläget om språk och kultur har vi bland annat vetenskapligt bearbetat och publicerat material, samverkat med offentliga aktörer och civilsamhället samt medverkat i olika mediesammanhang för att nå ut till en bredare allmänhet.

2.5.1 Resultatindikator: Antalet nya publikationer som förmedlats till våra målgrupper

Under året har Isofs medarbetare publicerat texter, böcker och artiklar i såväl tryckt som digital form. Majoriteten av publikationerna är populärvetenskapliga, men det rör sig även om refereegranskade artiklar och andra vetenskapliga alster. Här följer några nedslag i årets publikationer.

Under 2023 utkom *Språklagen i praktiken – riktlinjer för tillämpning av språklagen*, en vägledning som främst vänder sig till personer som arbetar inom offentlig verksamhet. Den innehåller bland annat handfasta råd och tips om hur språklagen ska tillämpas.

Isof gav under året ut boken *Språkrådet rekommenderar*, som förklarar och problematiserar begreppet språkriktighet och besvarar frågan om vad som räknas som en del av det svenska standardspråket.

Isof har även bidragit till att svenska språket som forskningsområde har uppmärksammats utanför landets gränser. ”Swedish”, en vetenskaplig artikel på engelska om det svenska språket, publicerades i



Vägledning. Råd till alla som berörs av språklagen.

Oxford Research Encyclopedia of Linguistics, en digital encyklopedi inom lingvistik. Artikeln ger en god översikt över det svenska språket, dess struktur, status och historia och riktar sig till språkintresserade världen över som vill lära sig mer om svenskan.

I ett annat internationellt forskningssammanhang, i tidskriften *Digital Spatial Infrastructures and Worldviews in Pre-Modern Societies*, har Isof publicerat artikeln ”Toward Digital Spatiality: Rethinking the World’s Largest Place-Name Collection”. Artikeln beskriver den digitala bearbetningen av det fysiska ortnamnsarkivet i ett digitalt humanioraperspektiv.

Under 2023 publicerades rapporten *Svenskt teckenspråk på myndigheters webbplatser*, som redovisar hur många myndigheter, kommuner och regioner som erbjuder information på svenskt teckenspråk på sina webbplatser. Resultatet visar att cirka 25 procent av webbplatserna har information på svenskt teckenspråk.



Rapport. Läget för teckenspråk på myndighetswebbar.

Under året publicerade Isof en kartläggning av lexikografiska resurser i artikeln ”Lexikografiska resursers betydelse i utvecklingen av språkteknologiska verktyg för minoritetsspråk”. Kartläggningen och publikationen är viktig eftersom nationella minoritetsspråk har särskilda förutsättningar när det gäller språkteknologisk utveckling.

Isof har fortsatt att uppdatera och ta fram nya versioner av digitala lexikon på vår webbplats lexin.se, som är ett nätbaserat lexikon på svenska samt ett flertal invandrarpråk. Under 2023 har vi publicerat en ny version av svensk-arabiskt lexikon.

Att fly eller av andra skäl lämna sitt land och möta ett nytt språk, nya traditioner och nya sociala strukturer är en erfarenhet som präglar många svenskars liv. Boken *Destination Göteborg* som publicerades 2023 innehåller intervjuer med människor som börjat ett nytt liv i just Göteborg.

Inom ortnamnsforskningen har en ny del om Färs härad, i serien *Skånes ortnamn*, publicerats i tryckt samt digital form. Drygt 1 000 ortnamn tas upp till behandling i boken, som riktar sig till

TABELL 18. Publikationer

	2023	2022	2021
Antal publikationer som Isofs medarbetare publicerat	88	76	149

Källa: Diva

språkforskare, arkeologer, historiker samt tjänstepersoner inom offentlig förvaltning och en intresserad allmänhet.

Under 2023 har Isof publicerat 88 publikationer: 18 artiklar i tidskrifter, 10 kapitel i antologier, 3 konferensbidrag, 3 recensionsartiklar, 4 redaktörskap för samlingsverk, 3 böcker, 2 rapporter, 1 forskningsöversiktsartikel och 44 var övriga populärvetenskapliga texter, till exempel blogginslag. Antalet nya publikationer som förmedlats till våra målgrupper har ökat sedan föregående år (tabell 18).

Analys

Isof har en bred publiceringsverksamhet inom myndighetens expertområden, med en jämn och hög publiceringsnivå. Under 2023 har vi haft en kontinuerlig utgivning i egen regi och varit efterfrågade i andras publikationer. Detta gör att

vi ständigt är aktuella och följer samhällsutvecklingen inom språk och kultur. Våra resultat används frekvent av såväl akademien som allmänheten för att bygga upp och fördjupa kunskap.

TIPS! Läs mer om våra publikationer:
isof.se/publikationer

2.5.2 Resultatindikator: Antal samarbeten och antal samverkande parter

Att Isof ska samverka med andra myndigheter framgår av såväl förvaltningslagen som myndighetsförordningen och är en central del i det förvaltningspolitiska målet. Samverkan mellan myndigheter ska förbättra kvaliteten på offentliga tjänster, säkra medborgares tillgång till information eller på annat sätt öka effektiviteten och minska kostnaderna. Isofs medarbetare har under 2023 samverkat med aktörer i såväl offentlig sektor som civilsamhället genom att medverka som sakkunniga och experter i olika myndighetssamarbeten, nätverk, kommittéer, grupper, organ, råd och samråd.

Isof har samarbetat med flera lärosäten, myndigheter och offentliga organisationer, bland annat

INBLICKEN – SWEDISH I OXFORD RESEARCH ENCYCLOPEDIA

”Artikeln svarar på många frågor om svenska språket”

” Jag arbetar på Isofs avdelning i Göteborg. Under 2023 publicerades min artikel ”Swedish” i den digitala encyklopedin *Oxford Research Encyclopedia*, som samlar en lång rad ämnen inom framför allt humaniora och där ledande forskare ger en samlad och pedagogisk bild av kunskapsläget och forskningstraditionen inom ett visst fält.

Artikeln är en översikt om det svenska språket för en engelskspråkig publik, både forskare och andra. Att skriva en sådan text om svenskan var verkligen utmanande. För det första behövde jag anlägga ett mycket vidare perspektiv än jag an-



Erik Magnusson Petzell. Erik är forskningsarkivarie, dialekter.

nars brukar göra som forskare. I vanliga fall ägnar jag mig mest åt språkstruktur, men i encyklopediartikeln krävdes också utredningar om olika aspekter av själva språksituationen. För det andra fick jag vara noga med att balansera tonen i texten hela tiden, så att den skulle kunna vara användbar för ganska olika målgrupper. Någon läsare kanske vill få ett snabbt hum om hur många talare av svenska det finns i världen just nu. Någon annan är intresserad av hur svenskans bisatsordföljd har utvecklats historiskt. Båda dessa frågor (och många andra) kan artikeln ge svar på.” *Erik Magnusson Petzell*

Göteborgs universitet, Kungliga Tekniska högskolan, Stockholms universitet, Lunds universitet, Uppsala universitet, Umeå universitet, Lantmäteriet, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Skatteverket, Saminget, Sveriges lantbruksuniversitet, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Svenska akademien, Skolverket, Sveriges Radio, Folklivsarkivet vid Lunds universitet, Statens historiska museer, Upplandsmuseet, Uppsala stadsarkiv, Landsarkivet, Stadsarkivet i Umeå och ett flertal kommuner och länsstyrelser.

Isof har löpande genomfört samråd med de nationella minoriteterna, enligt en utarbetad struktur som innefattar referensgrupper, terminologigrupper, språkvårdsgrupper och styrgrupper inom de olika språken. Samråden är centrala i Isofs arbete med språkvård och språkrevitalisering. Under året har Isof haft regelbundna möten med referensgrupperna i finska, jiddisch, meänkieli och romska, liksom med arbetsgruppen och expertgruppen för romska skrivregler, samt med referensgruppen och termgruppen för svenskt teckenspråk. Flera samråds- och dialogmöten har hållits med statliga myndigheter, kommuner och lärosäten och via ett öppet samråd har språkbärare fått möjlighet att ge synpunkter och önskemål gällande revitalisering. Språkcentrum har även hållit i snitt sex styrgruppsmöten per språkcentrum för att diskutera specifika verksamhetsfrågor. Experter inom svenskt teckenspråk har haft dialogmöte med Utbildningsradion samt samverkat med Sveriges Dövas Riksförbund.

Myndighetens experter har samverkat med andra experter och sakkunniga inom ramen för olika forskningsnätverk eller -projekt, bland annat Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur, Archive Community Building, International Society for Ethnology and Folklore, Dokumentation av samtida Sverige, Atlas Linguarum Europae, International Council of Onomastic Sciences, Nordiska samarbetskommittén för namnforskning, United Nations Group of Experts on Geographical Names, Ortnamnrådet, Namnvårdsgruppen, Språkvårdsgruppen, Language Data Space, Arbetsgruppen för språkteknologi i Norden, Clarin ERIC, Sweclarin, Nationella språkbanken, European Language Equality, European Languages and their Intelligibility in the Public Sphere, Föreningen Samspråk,

TABELL 19. Samarbeten där Isof deltagit

	2023	2022	2021
Antal samarbeten	91	135	178
Antal unika samverkanspartner	87	127	-

Källa: Medarbetares uppgifter

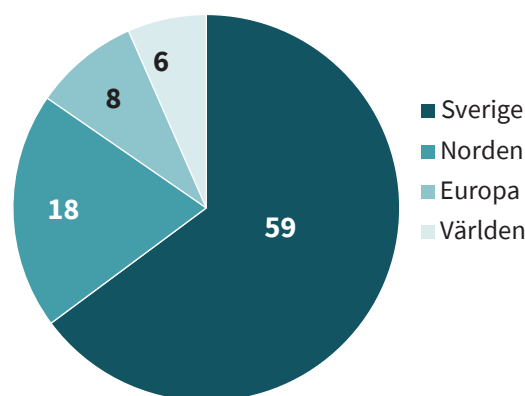


Diagram 1. Antal och geografisk spridning av Isofs olika samarbeten.

Punktskriftsnämnden, Plain Language International Network, Hållbarhetstermgruppen, Optiktermgruppen, Terminologiframjandet, Nordterm, Examinerade språkkonsulter i svenska, Foster, Klarspråksnämnden, Mediespråksgruppen, Nordiska språknämnderna, Archive Community Building.

Samverkan har även skett med civilsamhället i Sverige samt med organisationer i andra länder.

Under 2023 har Isofs medarbetare deltagit i närmare 100 samarbeten eller samverkansforum med ett nittiototal unika samverkanspartner, i såväl nationella som nordiska, europeiska och internationella sammanhang (tabell 19 och diagram 1).

Analys

Myndighetens samverkan med aktörer i civilsamhället och i offentlig sektor bidrar till att fler får tillgång till kunskap och stöd samt får inflytande i frågor som rör språk och kultur i Sverige. Andra myndigheter och organisationer har efterfrågat vår expertis för att utveckla sin egen verksamhet och vi

har efterfrågats av olika aktörer i civilsamhället. Vi har en upparbetad god struktur för samverkan med andra och under de senaste åren har vi även fokuserat på att fördjupa och utveckla våra samarbeten.

TIPS! Läs mer om våra samarbeten:
isof.se/samarbeten

2.5.3 Resultatindikator: Medverkan i medier

Isofs verksamhet har väckt stort intresse bland lokala, regionala och landstäckande medier. Våra experter har under 2023 löpande delat med sig av sin kunskap och vi har nått ut brett i hela landet, framför allt via radio, men även via poddar, tv, webb-tv samt i tidningar och tidskrifter. Här följer några exempel bland genomförd medverkan i medier.

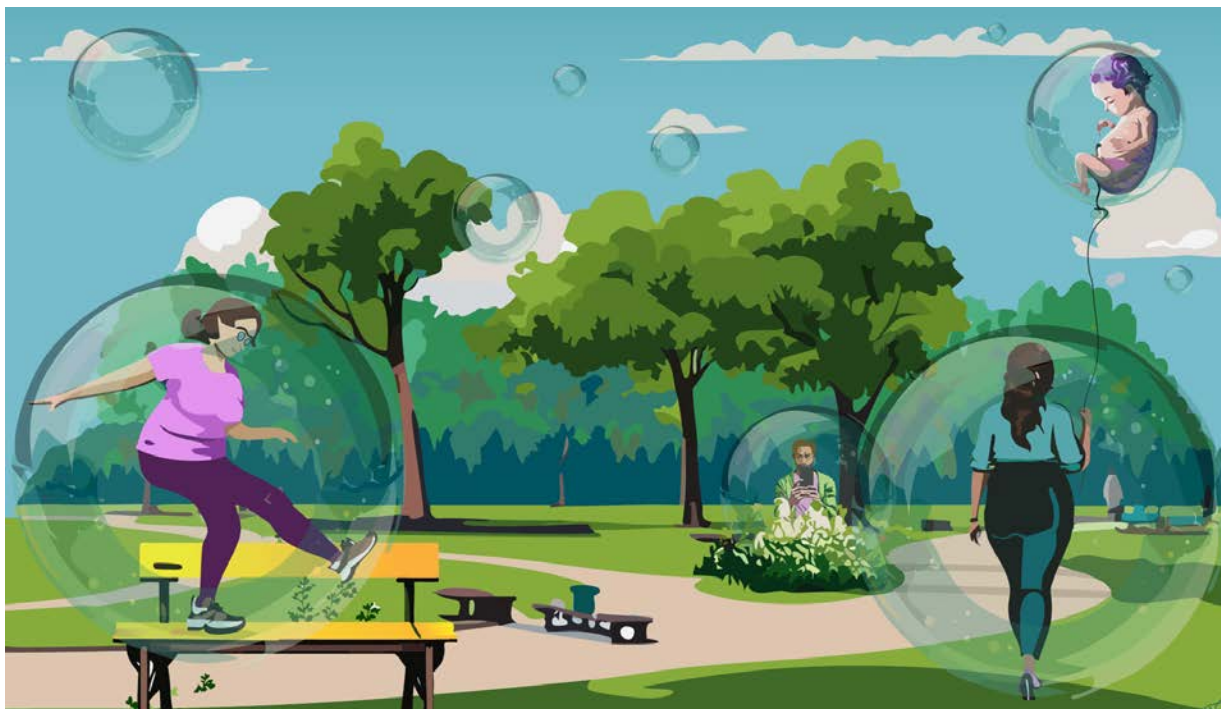
I slutet av december publicerade Isof den årliga nyordslistan, som innehåller några av de nya ord som var särskilt utmärkande och som etablerade sig i det offentliga samtalet under 2023. Nyordslistan fick i vanlig ordning stor medial uppmärksam-

het och Isofs nyordsredaktörer medverkade flitigt i radio, tv och tidningar under listans lansering.

Medieintresset är fortsatt stort när det gäller de nationella minoritetsspråken och det svenska teckenspråket. Det visar sig inte minst genom en hög efterfrågan av Isofs expertkunskap från radio, tv och tidningar. Isofs medarbetare har intervjuats i medier i Sverige och de nordiska länderna om bland annat utlysning av revitaliseringsmedel för de nationella minoritetsspråken, om årets sverigefinska ord, om språkvård och språkfrämjande arbete i finska, meänkieli och romska, om språkcentrums verksamhet samt om svenskt teckenspråk.

Namnexperter har medverkat om babynamnstatistik och nya namn vid giftermål, liksom om djurnamn och namnsdagar. Isofs experter har även bidragit frekvent med kunskap inom dialekter och folkminnen, bland annat om folktro och traditioner kopplat till aktuella fenomen och årets händelser.

Under 2023 har Isofs experter medverkat i olika medier vid 182 enskilda tillfällen (tabell 20). Det är en ökning jämfört med de två föregående åren.



Populär lista. Bland nyorden 2023 fanns bubbelhoppa, gargasnipe, nepo-baby, tantparkour, vild graviditet samt flera AI-relaterade ord.

ILLUSTRATION: TONE GELLERSTEDT/Isof

TABELL 20. Medienärvaro

	2023	2022	2021
Antal tillfällen Isofs medarbetare har medverkat i medier	182	144	140

Källa: Medarbetares uppgifter

Analys

Isofs medverkan i medier har väckt nyfikenhet och intresse för de frågor vi ansvarar för, vilket i sin tur leder till ökad synlighet och efterfrågan på vår expertis. Genom detta folkbildande arbete har vi nått ut brett med kunskap om språk och kultur i Sverige.

TIPS! Läs mer om våra nyheter:
isof.se/nyheter

2.5.4 Samlad bedömning

Isof bedömer att verksamheten i hög grad har bidragit till verksamhetsmålet att höja kunskapsläget om språk och kultur. Vi är särskilt stolta över att vår kompetens ständigt efterfrågas av vetenskaps-samhället, både genom samarbeten och publikationer, och att vi är en fortsatt viktig kunskapskälla för svenska medier och för samhället i stort.

2.6 Vi är en modern och hållbar myndighet

Vi ska vara en effektiv, hållbar och utåt-riktad myndighet, som erbjuder våra medarbetare en god arbetsmiljö och goda möjligheter att utvecklas i sin yrkesroll. Kännedomen om vad vi gör och står för ska öka bland våra målgrupper i hela landet.

För att närma oss verksamhetsmålet om att vara en modern och hållbar myndighet har vi bland annat använt oss av digitala verktyg som ska effektivisera interna processer samt arbetat med att stärka den interna kännedomen om miljömål, verksamhetsmål och värdegrund.

2.6.1 Resultatindikator: Medarbetares kännedom om Isofs miljöpolicy och miljömål

Isofs arbete med hållbarhet är internt prioriterat genom mål och strategier. Det regleras även genom externa krav kring Agenda 2030 och miljöledning enligt *Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter*. Myndighetens miljöledningsarbete har en struktur för hur hållbarhetsarbetet internt ska organiseras, framför allt sker det genom en miljösamordnare och en miljögrupp som driver miljöfrågorna.

Enligt Isofs miljöpolicy ska myndighetens miljöarbete vara ett föredöme för andra liknande verksamheter och Isof har miljömål som uppdateras vart tredje år. Miljömålen för 2023–2025 syftar till att minska Isofs negativa miljöpåverkan.

Vi strävar efter att medarbetare ska känna till Isofs hållbarhetspolicy och miljömål och vara medvetna om vilka miljö- och hållbarhetskrav som ställs på en tjänsteperson som arbetar på en myndighet. Enligt den årliga miljöenkät som genomfördes 2023, som 77 procent svarade på, känner de flesta till innehållet i Isofs miljöpolicy och en majoritet känner till de nya miljömålen (tabell 21).

TABELL 21. Medarbetarnas kännedom om Isofs miljöpolicy och miljömål

	2023	2022	2021
Isofs miljömål	65 %	67 %	70 %
Isofs miljöpolicy	86 %	77 %	75 %

Källa: Isofs årliga interna miljöenkät

Analys

Isofs hållbarhetsarbete har liksom tidigare år bedrivits systematiskt och varit närvarande i medarbetares vardag. Genom utbildningsinsatser, temaveckor, aktiviteter och information på intranätet har hållbarhetsfrågor varit prioriterade och lyfts av ledningen. Enligt årets miljöenkät har medarbetare fortsatt god kännedom om Isofs miljöarbete, såväl policy som mål. Att kännedomen om miljömålen är något lägre än tidigare år kan bero på att nya miljömål för 2023–2025 fastställdes sent under året och ännu inte har hunnit kommuniceras fullt ut. Den överlag fortsatt goda kännedomen om miljöarbetet är ett direkt

resultat av effektiv förmedling, tydlig information, ledningens engagemang samt de interna insatser och utbildningar som genomförts. I förlängningen bidrar arbetet till en hållbar arbetsplats och ett hållbart samhälle. Se även avsnitt 3.5 *Agenda 2030*.

2.6.2 Resultatindikator: Medarbetares kännedom om Isofs verksamhetsmål och den statliga värdegrunden

Den interna miljön på Isof utgörs dels av det arbetsätt och den struktur som fastställts i vår organisation och arbetsordning, dels av den kultur som råder på arbetsplatsen. Kulturen kommer bland annat till uttryck genom hur ledarskap och medarbetarskap utövas. Målet är att skapa en sammanhållen verksamhet som arbetar efter tydliga mål och tar till vara engagemang och medinflytande.

Den löpande dialogen med medarbetare om myndighetens syfte, mål och värdegrund är nyckeln till att skapa engagemang och delaktighet i det gemensamma målarbetet. Dialog på gruppnivå har skett genom regelbundna avdelningsmöten, enhetsmöten samt stormöten som hållits en gång i månaden. Även den individuella dialogen mellan chef och medarbetare har varit viktig för att bryta ner övergripande mål och skapa engagemang, framåttrörelse och medinflytande på individnivå.

Isofs sex verksamhetsmål för perioden 2023–2025 har varit styrande för hur vi under 2023 har pla-

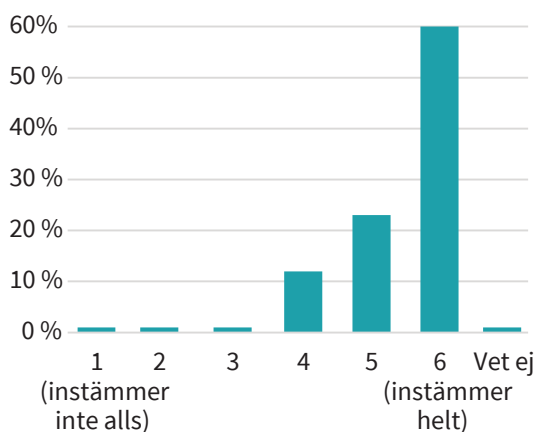


Diagram 2: Kännedom om verksamhetsmål. Andel av Isofs medarbetare som känner till Isofs verksamhetsmål. Det finns ingen data för tidigare år att jämföra med.

nerat, genomfört och utvärderat vår verksamhet. Vi har även strävat efter att agera enligt den statliga värdegrundens principer om demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt samt effektivitet och service. I den medarbetarundersökning som genomfördes 2023 framgår att medarbetare har mycket god kännedom om såväl verksamhetsmål som den statliga värdegrunden (diagram 2 och 3).

Analys

Den medarbetarundersökning som genomfördes under året visar att medarbetare har mycket god kännedom om Isofs verksamhetsmål och den statliga värdegrunden. Det är bland annat ett resultat av välfungerande strategisk intern kommunikation mellan ledning, chefer och medarbetare där Isof har kommunicerat och begripliggjort verksamhetsmålen och engagerat medarbetare i arbetet. I förlängningen bidrar det till tydligare målstyrning, intern delaktighet och en effektiv verksamhet. Värdegrundsarbete är en ständigt pågående process hos Isof och vi har för avsikt att ytterligare utveckla det systematiska värdegrundsarbetet kommande år.

2.6.3 Resultatindikator: Användarundersökning av interna stödsystem

Isof har valt att genomföra en användarundersökning bland alla medarbetare, för att undersöka hur medarbetare upplevt användningen av Isofs interna stödsystem och om de har förslag på förbättringar.

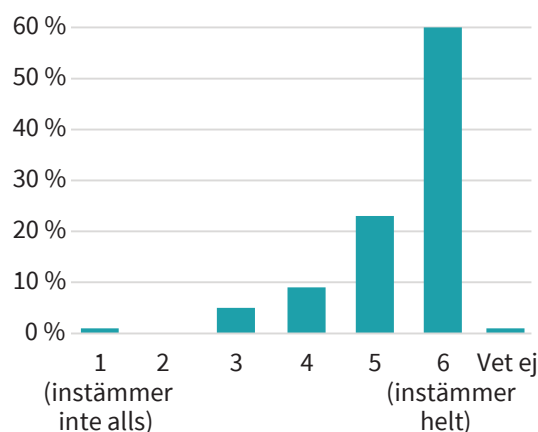


Diagram 3: Kännedom om värdegrund. Andel av Isofs medarbetare som känner till den statliga värdegrunden. Det finns ingen data för tidigare år att jämföra med.

Genom en intern enkät fick Isofs medarbetare svara på frågor om hur de upplevt 19 interna stödssystem och om de har förslag på förbättringar. En helhetsbild av resultatet visar att 45 procent av dem som svarat på enkäten tycker att systemen de använder fungerar mycket bra eller bra, medan 12 procent tycker att stödssystemen fungerar mindre bra.

Många system används bara av vissa personer beroende på arbetsuppgifter, men tre av de fyra mest använda systemen var även de som medarbetarna var mest nöjda med: 98 procent tyckte att Zoom (videomöten och intern chatt) är bra eller mycket bra. För Outlook (e-post och kalender/mötesbokningar) var siffran 94 procent. Ett annat välfungerande system är det nya intranätet, som lanserades 2023, som hade 91 procent nöjda användare, i jämförelse med 70 procent nöjdhet avseende det gamla intranätet 2022. Primula (för tidrapportering och löneadministration) har fortsatt låg nöjdhet: 35 procent av medarbetarna tycker att det är ”Mindre bra”, men med det sagt är ändå 65 procent nöjda.

Analys

Genom den årliga användarundersökningen av interna stödssystem får Isofs medarbetare inflytande

över frågor och system som påverkar det dagliga välbefinnandet och stödverksamheten får viktig återkoppling kring system som kan behöva förbättras eller bytas ut. Majoriteten av medarbetarna ansåg, liksom föregående år, att de interna stödssystem som använts har fungerat i vardagen. Det är ett positivt resultat eftersom det underlättar och effektiviserar det dagliga arbetet och leder till en god arbetsmiljö. Dagens digitala arbetsliv ställer höga krav på medarbetares förmåga att använda digitala verktyg och system. Isof har därför också ett ansvar att erbjuda funktionella verktyg och system, så att arbetsbelastningen blir hållbar, samt att fortsätta utveckla medarbetares digitala kompetens och få återkoppling på hur interna stödssystem fungerar.

2.6.4 Samlad bedömning

Isof bedömer att verksamheten i hög grad har bidragit till verksamhetsmålet att vara en modern och hållbar myndighet. Den höga interna kännedomen om värdegrund, verksamhetsmål och miljömål visar att myndighetens verksamhetsstyrning och systematiska arbete med bland annat ledningskommunikation, arbetsmiljö och hållbarhet har gett resultat.

INBLICKEN – HR-ARBETET

”Jag arbetar brett inom många olika områden”

” Jag arbetar som HR-specialist och är ett stöd i strategiska, operativa och administrativa HR-frågor. I min roll arbetar jag brett inom många olika områden till exempel arbetsmiljö, arbetsrätt, rekrytering och lönefrågor. Genom att stödja chefer och medarbetare i dessa frågor ser jag till att de kan fokusera mer på sin kärnverksamhet.

Eftersom vi som nu arbetar på HR kom in som nya år 2023 har huvudfokus inledningsvis varit på att förstå hur Isof arbetar med olika HR-frågor. I det arbetet har jag dokumenterat alla våra erfarenheter i en



Kevin Huynh. Kevin är HR-specialist på Isof.

kunskapsbank för att snabbare kunna hantera liknande frågor i framtiden.

Mot slutet av 2023 arbetade jag successivt mer med förbättringsmöjligheter kring minskad administration för chefer och medarbetare. Här tycker jag att det är viktigt att, med ett pedagogiskt förhållningssätt, skapa användarvänlighet för medarbetare och chefer. Genom till exempel nya smarta blanketter, förenklade processer eller hjälptexter på intranätet kan HR vägleda alla medarbetare att göra rätt utan att de ska behöva fundera så mycket.”

Kevin Huynh

3. Särskilda uppdrag och återrapportering

I kapitel 3 redovisar vi särskilda uppdrag och återrapporteringskrav med hjälp av sammanfattande redogörelser.

3.1 Lokalkostnader

Isof ska i årsredovisningen specificera myndighetens totala lokalkostnader.

Isofs lokalkostnader har 2023 ökat med drygt 29 procent jämfört med 2022. Ökningen beror främst på att Isof under 2023 hyrde nya lokaler för språkcentrum under hela året. Under 2022 hyrdes lokalerna endast under del av året. Dessutom har hyrorna för lokalerna i Göteborg, Uppsala och Stockholm höjts enligt gällande indextillägg. Se tabell 22.

3.2 Avgiftsbelagd verksamhet

Isof ska särskilt redovisa intäkter från avgiftsbelagd verksamhet.

Intäkter från den avgiftsbelagda verksamheten har under 2023 fördubblats jämfört med 2022 (tabell 23). Den största andelen av Isofs intäkter av avgifter utgjordes av konsultuppdrag. Därefter kommer försäljning av publikationer, där Lexin stod för den största intäktsposten. Försäljningsintäkterna för Lexin har ökat med 15 procent jämfört med 2022.

TABELL 22. Lokalkostnader (tkr)

	Hyra	El och upp- värmning	Reparationer och underhåll	Övriga drifts- kostnader	Totalt 2023	Totalt 2022
Akademiska hus Uppsala AB	4 607	90		287	4 984	4 529
Riksarkivet, Uppsala	475				475	214
Vasakronan AB, Göteborg	0				0	56
Riksarkivet, Göteborg	1 976			2	1 978	1 848
Hiby AB/Novier, Stockholm	1 990	193		209	2 392	2 011
Vårdsupport, Stockholm	926				926	
Riksarkivet i Lund	24				24	24
Malmfältens folkhögskola	120				120	30
Övertorneå kommun	350				350	103
Övriga, korttidshyra av lokal (ej särskild hyresvärd)	108				108	
Summa	10 576	283		498	11 357	8 815

Källa: Ekonomisystemet Unit4 ERP

TABELL 23. Avgiftsbelagd verksamhet (tkr)

	Ack. ingående värde 2021	Ack. ingående värde 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall 2023	Ack. utgående värde 2023
Avgiftsintäkter inom ramen	0	0	2 056	0	0	0

Källa: Ekonomisystemet Unit4 ERP

3.3 Insatser för nationella minoritetsspråk

Isof ska särskilt redovisa hur medel från anslaget 7:1 Åtgärder för nationella minoriteter har använts för att bedriva språkvårdande verksamhet för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romska samt för revitaliseringsinsatser i enlighet med gällande förordning.

I *Förordning (2010:21) om statsbidrag för insatser till stöd för de nationella minoritetsspråken* beskrivs hur Isof i årsredovisningen ska redovisa bidragshanteringen. Arbetet har även redovisats av Isof i rapporten *Åtgärder för nationella minoriteter – Redovisning av anslag 7:1 anslagsposter 6 och 16*, som har lämnats till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget. Här följer en sammanfattande redogörelse för vad utbetalade bidrag har använts till samt en bedömning av statsbidragets effekter i förhållande till syftet med bidraget. I årsredovisningens bilaga *Redovisning av anslag 7:1 anslagspost 16* redovisas i detalj vilka som har fått bidrag, med vilka belopp och för vilka ändamål.

2023 tilldelades Isof ett utökat anslag för åtgärder för nationella minoriteter inom ramen för regeringens särskilda satsning. Anslagspost 6 *Språkvård för nationella minoritetsspråk* tilldelades 3,5 miljoner kronor och anslagspost 16 *Revitalisering av nationella minoriteter* tillfördes 9 miljoner kronor. I oktober tilldelades anslagspost 16 ytterligare 1 miljon kronor. Samtliga medel tillhörande anslagspost 16 har under året delats ut, totalt 9 250 000 kronor. I denna summa ingår 50 000 kronor i återbetalda medel från projekt som inte har kunnat genomföras.

3.3.1 Anslagspost 6: Språkvård för nationella minoritetsspråk

I och med att språkvården för nationella minoritetsspråk tilldelades extra medel har ytterligare en språkvårdare i meänkieli kunnat anställas under 2023. Arbetet har på så sätt kunnat intensifieras. Bland annat har arbetet med en gemensam förvaltningsordlista för meänkieli och finska påbörjats.

Samarbetet med Arktiska universitetet i Tromsø, för att ta fram språkteknologiska verktyg i meänkieli, har fortsatt. Isof har deltagit i Sanningskommissionens arbete gällande tornedalningar, kväner och lantalaiset samt fått medel från Vetenskapsrådet för att vidareutveckla ett projekt om grammatiska strukturer för meänkieli. Dessutom har en språkvårdsgrupp i meänkieli sett över möjligheten att standardisera språket.

Arbetet med att ta fram romska skrivregler har fortlöpt under året och presenterats vid ett språkvårdsseminarium. Ett projekt med att ta fram ett pedagogiskt material för den starkt hotade romska dialekten kale har påbörjats och ett nytt lexikon på dialekten kelderash har färdigställts. Se fler språkvårdsinsatser i avsnitt 3.6 *Romsk inkludering*.

På grund av det rådande säkerhetsläget för den judiska minoriteten har Isof anpassat mötesformerna, till exempel genom att hålla digitala möten och seminarier i stället för fysiska. Isof har i samarbete med Skolverket arrangerat modersmåls lärardagar för lärare i jiddisch, meänkieli och romska, där även finska modersmåls lärare deltog för första gången.

3.3.2 Anslagspost 16: Revitalisering av nationella minoriteter

Under 2023 har Isof haft två utlysningar för ansökningar av projektmedel för revitalisering av de nationella minoritetsspråken. Vid den ordinarie utlysningen inkom 75 ansökningar, varav 71 godkändes för vidare bedömning (tabell 24). 6 071 545 kronor delades ut till 62 projekt. Hur medlen fördelades mellan de nationella minoritetsspråken visas i tabell 25.

I september genomfördes en extra utlysning riktad till föreningar som tar fram pedagogiska material eller anordnar språkträffar, språkbad och liknande. Det kom in 37 ansökningar, varav 35

TABELL 24. Antal inkomna* bidragsärenden

	2023	2022	2021	2020
Ordinarie utlysning	75	64	51	84
Extrautlysning	37	89	24	26

Källa: Isofs diarium

*Inkluderar även felaktiga ansökningar.

**TABELL 25. Fördelning av statsbidrag 2023: Ordinarie utlysning av anslag 7:1
Åtgärder för nationella minoriteter**

Språk	Antal projekt som beviljats medel	Återbet. bidrag från tidigare år (tkr)	Utbetalda bidrag (tkr)	Utbetalt netto-belopp (tkr)	Andel av total bidragssumma
Finska	28		1 894	1 894	31%
Jiddisch	6		822	822	14%
Meänkieli	3		600	600	10%
Romska	13		1 693	1 693	28%
Samiska	7	-50	631	581	10%
Flera språk*	5		432	432	7%
Summa	62	-50	6 072	6 022	100%

Källa: Isofs diarium

*Avser tre projekt med finska och meänkieli i kombination och två med finska, meänkieli och samiska i kombination.

**TABELL 26. Fördelning av statsbidrag 2023: Extra utlysning av anslag 7:1
Åtgärder för nationella minoriteter**

Språk	Antal projekt som beviljats medel	Återbet. bidrag från tidigare år (tkr)	Utbetalda bidrag (tkr)	Utbetalt netto-belopp (tkr)	Andel av total bidragssumma
Finska	12		993	993	31%
Jiddisch	5		521	521	16%
Meänkieli	2		197	197	6%
Romska	7		906	906	29%
Samiska	2		411	411	13%
Flera språk*	1		150	150	5%
Summa	29	0	3 178	3 178	100%

Källa: Isofs diarium

*Avser ett projekt med finska och meänkieli i kombination.

godkändes för vidare bedömning (tabell 24). I oktober fick Isof ytterligare en miljon kronor och valde att fördela pengarna på de befintliga ansökningarna från extrautlysningen. 3 178 455 kronor delades då ut till 29 projekt. Hur medlen fördelades mellan de nationella minoritetsspråken visas i tabell 26. Totalt har därmed 9 250 000 kronor delats ut till 91 projekt under 2023.

Antalet inkomna redovisningar har ökat under året. Anledningen är att fler projekt än normalt har genomförts i och med utökade medel, men även på grund av att flera pandemiuppskjutna projekt har genomförts under 2023.

Syftet med projekten är att bevara, lyfta och sprida

kunskap om de nationella minoritetsspråken. Föreningarna önskar skapa språkliga arenor där språken, som inte alltid talas dagligdags, kan leva. Barn och unga är huvudmålgruppen i en majoritet av projekten, men många projekt når personer i alla åldrar. Engagemanget har varit stort och föreningarna har själva betraktat merparten av projekten som lyckade. Intresset för att delta i de anordnade aktiviteterna har ökat på många orter. De flesta föreningar som ansöker är numera bekanta för Isof, med det tillkommer nya föreningar vid varje utlysning.

Isof bedömer att effekterna av revitaliseringen av de nationella minoritetsspråken är goda och att de utdelade bidragen har varit till stor nytta. Revitali-

seringsprojekten har bidragit till en statushöjning för språken, de syns och hörs mer och den tidigare språkskammen vänds successivt till stolthet. Detta märks i synnerhet för finska vars status har höjts väsentligt de senare åren, men också för meänkieli, där kombinationen av genomförda projekt och till exempel arbetet med försonings- och sanningskommissionen fått stort genomslag.

3.4 FoU-insatser anslag 1:4

Isof ska särskilt redovisa hur medel från anslaget Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (FoU-medel) har använts.

Förutom med medel från förvaltningsanslaget har forskningen på Isof även bedrivits med medel från anslaget 1:4 *Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet* (FoU-medel). Medel från anslaget har utlysts internt. Ansökningarna har utvärderats av Isofs forskningsgrupp, som därefter har tagit fram förslag till beslut om tilldelning. Bedömningen av förslagen utgår från Isofs riktlinjer för FoU-ansökningar, där de primära grunderna för bedömning och rangordning har varit vetenskaplig kvalitet och i vilken mån projektförslagen förhållit sig till Isofs verksamhetsmål för 2023–2025. De sex projekt och insatser hos Isof som beviljats FoU-medel under 2023 presenteras i tabell 27.

Projektet *Språktestning* är ett kunskapsinhämtningsprojekt som syftar till att öka Isofs kunskaper om språktester, vilket är en språkpolitisk viktig fråga. Projektet kommer att resultera i en rapport.

I projektet *Språktester i offentlig förvaltning* har Isof undersökt hur språktestning av svenskkunskaper går till vid anställning i vård- och omsorgssektorn i några svenska kommuner. Isofs experter har genomfört flera intervjuer och projektets mål är att informera kommuner om vad som är viktigt att beakta i processen samt att förse dem med råd och goda exempel. Projektet kommer att resultera i en rapport.

Projektet *Från fattade nada till tydliga mönster* syftar till att bearbeta poster i Isofs digitala språk-

TABELL 27. Projekt som finansierats med FoU-medel 2023

Projektname	Belopp (kr)
Språktestning	324 418
Språktester i offentlig förvaltning	116 429
Från fattade nada till tydliga mönster	88 254
Språkrådgivning i svenska	159 066
Digitalt redigeringsverktyg för Sveriges medeltida personnamn	556 953
Fältresor inom traditioner i rörelse	45 680
Totalt	1 290 800

Källa: Ekonomisystemet Unit4 ERP

tjänst Frågelådan. Bakgrunden är att myndigheten har fått återkoppling om att användarna ”fattar nada”. Projektets mål är att undersöka och förbättra kommunikationen och kunskapsspridningen i Frågelådan. Nästa steg i projektet är att låta fokusgrupper bestående av främst språkarbetare läsa de omarbetade posterna och ge sina synpunkter.

Språkrådgivning i svenska – i Sverige och Finland är ett projekt där Isof har jämfört språkrådgivningen i svenska vid Isof och vid Institutet för de inhemska språken i Finland. Ett års besvarade språkfrågor från båda myndigheterna har jämförts för att undersöka vilka som kontaktar rådgivningen, vilka typer av frågor som kommer in, och hur de besvaras. Projektet har redovisats i en rapport och vid flera konferenser och seminarier.

Syftet med projektet *Digitalt redigeringsverktyg för SMP* är att utveckla och implementera ett digitalt redigeringsverktyg för att effektivisera arbetet med att skriva artiklar till *Ordbok över Sveriges medeltida personnamn* (SMP). På så sätt inleds ett digitalt arbetssätt med Isofs personnamnsamlingar och gör dessa mer tillgängliga för forskare och allmänhet.

Traditioner i rörelse undersöker hur traditioner omvandlas när de migrerar. Under 2023 genomfördes en fältresa till Mallorca för att samla in kunskap om midsommarfirande bland svenskar som bor helt eller delvis på ön. Projektet har hittills utmynnat i ett symposium, ett seminarium och en bloggtext.



Traditioner i rörelse. På Mallorca möts Sant Joan och midsommar i almanackan – och på stranden.

FoU-medel har möjliggjort för Isofs forskare att undersöka och fördjupa sig inom ännu utforskade och icke dokumenterade områden. Flera av projekten har resulterat i rapporter och presenterats vid konferenser och seminarier. Två av projekten har handlat om att utveckla digitala tjänster för att öka tillgänglighet och användarvänlighet. Isof bedömer att årets genomförda FoU-insatser mycket väl har bidragit till kulturområdets utveckling och skapat mervärde för forsknings- och civilsamhället.

3.5 Agenda 2030

Isof ska redovisa resultat från verksamheten som bidrar till att uppfylla Sveriges mål inom Agenda 2030.

Isofs löpande verksamhet bidrar främst till agendans sociala hållbarhetsmål. De mål vi identifierat som mest berörs är Mål 16 *Fredliga och inkluderande samhällen*, Mål 4 *God utbildning för alla*, Mål 5 *Jämställdhet*, Mål 10 *Minskad ojämlikhet* samt Mål 12 *Hållbar konsumtion och produktion*.

Isof deltar aktivt i två nätverk kopplade till miljö och hållbarhet, dels ett lokalt Agenda 2030-nätverk för myndigheter i Uppsala, dels ett nationellt miljö-nätverk för små myndigheter. Förutom att vara ett forum för erfarenhets- och kunskapsutbyte bidrar nätverken i sig även till social hållbarhet.

Isofs miljöarbete för att bidra till att uppfylla de ekologiska målen inom Agenda 2030 rapporteras

utförligare till Naturvårdsverket, enligt *Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter*. Här följer en kortare redogörelse av miljöarbetet.

Enligt Isofs miljöpolicy ska myndighetens miljöarbete vara ett föredöme för andra liknande verksamheter. För att miljöarbetet ska bedrivas utifrån aktuellt kunskapsläge uppdaterar Isof miljömålen vart tredje år, vilket gjordes under 2023. De nya miljömålen gäller 2023–2025 och syftar till att minska Isofs negativa miljöpåverkan.

3.5.1 Isofs miljömål 2023–2025

Mål 1. Vi agerar för en bättre miljö i det löpande arbetet

Målet innebär att Isofs medarbetare tar miljöansvar i det dagliga arbetet. Under 2023 har vi fortsatt att arbeta efter devisen *Digitalt först*, vilket minskar pappersförbrukningen och resandet. Vi har arrangerat *Gröna veckan* internt, med bland annat en kampanj om mindre miljöbelastande e-kommunikation, ett hållbarhetsbingo på tema Agenda 2030 och kläd- och prylbytdagar.



Återkommande. Isof städar digitalt varje år.

Mål 2. Vi minimerar vår förbrukning av energi och nya råvaror samt uppkomst av avfall

Målet är att tillämpa EU-direktivet avfallstrappan och ta miljöhänsyn vid alla inköp. 2023 köptes till exempel ingen julklapp till medarbetarna. Där det går väljer vi kortast möjliga frakt vid inköp. Vi har inventerat förråd för att omfördela kontorsmöbler i stället för att köpa nya. Eftersom även digitala arbetssätt orsakar negativ miljöpåverkan har vi två årligen återkommande digitala städdagar, där deltagandet 2023 var högt (85 procent).

Mål 3. Vi minskar koldioxidutsläppen från tjänsteresor

Målet är att koldioxidutsläppen från tjänsteresor kontinuerligt ska minska, det gäller även resor som externa personer gör på Isofs bekostnad. 2023 har vi ökat sträckan då vi alltid ska välja tåg från 50 till 70 mil, med en nollvision för flygresor under 70 mil.

Många av de evenemang vi har arrangerat eller deltagit i har genomförts digitalt eller i hybridform för att minska resandet och öka möjligheten för fler att delta. Våra fysiska evenemang placeras nära de tänkta deltagarna, med goda förbindelser med kollektivtrafik. Konferensen *Nordterm* är ett exempel.

Det mål som Isof satt upp inom regeringsuppdraget om minskade utsläpp från tjänsteresor har inte uppfyllts för 2023. Utsläppen från flyg 2023 är per årsarbetskraft på samma nivå som 2019.

Mål 4. Vi uppdaterar vår kunskap om miljö och hållbarhet

Målet är att samtliga medarbetare ska känna till Isofs miljöpolicy och miljömål och vara medvetna om vilka miljö- och hållbarhetskrav som ställs på myndigheten och på oss som tjänstepersoner. Enligt vår årliga miljöenkät känner 86 procent av medarbetarna till innehållet i Isofs miljöpolicy och 65 procent känner till de nya miljömålen (se avsnitt 2.6.1).

I november bjöds samtliga medarbetare in till en föreläsning inom hållbarhetsområdet – *Betydelsen av rättvisa och identitet i klimatomställningen*.

3.6 Romsk inkludering

Isof ska särskilt redovisa hur myndigheten, med utgångspunkt i sitt verksamhetsområde och sina erfarenheter från särskilda uppdrag inom ramen för regeringens strategi för romsk inkludering 2012–2032, har bidragit till att synliggöra, bevara och utveckla romskt språk och romsk kultur.

I och med Isofs uppdrag att etablera språkcentrum har arbetet med romsk inkludering kunnat utökas. Här följer några nedslag i 2023 års aktiviteter som bidragit med att synliggöra, bevara och utveckla romskt språk och romsk kultur.

Arbetet med att ta fram romska skrivregler delredovisades vid årets romska språkseminarium. Skrivreglerna kommer att underlätta för modersmåls lärare och andra som använder det romska språket, då de ger riktlinjer för skriftspråket som ännu inte



Unga röster. Språkcentrum romska har startat en ungdomsgrupp för att få med ungas perspektiv i arbetet.

har en fastställd ortografi. Skrivreglerna gäller för samtliga dialekter.

Ett arbete med att ta fram ett pedagogiskt material för dialekten kale har påbörjats under året. Ett lexikon för dialekten kelderash har tagits fram. I samarbetsprojektet med Tromsö arktiska universitet har arbete pågått med att ta fram språkteknologiska verktyg för romska, till exempel rättstavningsprogram.

De numer årliga *Modersmålsdagarna* hölls i februari och flera romska modersmåls lärare deltog. Under dagarna gavs föreläsningar om till exempel fjärrundervisning, kursutbud på universiteten, spel som verktyg i undervisningen och heterogenitet i modersmålsklassrummet.

För att främja öppenhet och delaktighet har Isof under året anordnat och deltagit i flera samråd med olika intressenter. Isof genomförde exempelvis samråd med den romska minoriteten tillsammans med Statens kulturråd, Kungliga biblioteket och Folkbildningsrådet. Språkcentrum romska har även anordnat öppna samråd med romer för att bredda och komplettera den behovsinventering som påbörjades vid årets början. Behovsinventeringen har resulterat i att ett antal projekt har startats.

Isof har organiserat en referensgrupp med romsktalande som har i uppgift att diskutera myndighetens arbete med det romska språket och sprida kunskap vidare. Språkcentrum har startat en romsk ungdomsgrupp för att inkludera ungas perspektiv i arbetet. Gruppen har träffats löpande under året

och är en viktig kanal för att sprida kunskap vidare bland unga romer.

I samverkan med Statens kulturråd har Isof inlett ett projekt, *Bokstartspaket*, med syfte att främja läsning. Materialet ska bearbetas och översättas till flera romska dialekter. Förhoppningen är att kunna sprida paketet via barnvårdscentraler i hela landet. Ett annat projekt som genomförts under året är att ta fram ett handledarmaterial för föreningar som vill starta språkträffar. Intresset för att starta språkträffar är stort och det underlättar med ett handfast pedagogiskt material för att organisera en aktivitet.

Genom att vara aktiva i sociala medier bidrar Isof till att synliggöra romskt språk och kultur. Myndighetens romska språkfrämjare har även hållit ett stort antal föredrag under året, anordnat paneldebatter, deltagit vid *Mänskliga Rättighetsdagarna*, vid flera kulturevenemang och genomfört flertalet besök hos kommuner, myndigheter och föreningar.

3.7 Sverige i Unescos kommitté för immateriellt kulturarv

Isof ska särskilt redovisa uppdraget om att företräda Sverige i Unescos kommitté för konventionen om trygghand av det immateriella kulturarvet.

Resultatet från det artonde kommittémötet 2023 redovisas i en särskild rapport skriven i dialog med berörda samarbetsparter.

Vid flera tillfällen under 2023 har Isof sammanträtt med en arbetsgrupp bestående av representanter från Kulturdepartementet, Svenska Unescorådet och Sveriges permanenta delegation vid Unesco, för att förbereda Sveriges deltagande och hållning vid de internationella möten som ägt rum under året.

Arbetet med översynen av konventionens artikel 18 har inletts. Det förväntas förbättra förutsättningarna för civilsamhället att dela goda erfarenheter av att föra vidare och främja av immateriellt kulturarv samt att öka kunskapen om och intresset för det register över goda metoder som är knutet till konventionen.

Ett expertgruppsmöte inom översynen arrangerades i Stockholm i april 2023. Mötet anordnades av konventionens sekretariat i samarbete med ovan nämnda arbetsgrupp. 21 experter från statsparter till konventionen och ideella organisationer (NGO:er) deltog i mötet. Resultatet från expertmötet sammanfattades i ett underlag som låg till grund för det mellanstatliga arbetsgruppsmöte som ägde rum i Paris i juli 2023.

Det mellanstatliga mötet i Paris leddes av Isofs generaldirektör Martin Sundin. Isof förberedde underlaget för Sveriges hållning och i mötet deltog även representanter från Isof, Kulturdepartementet, Svenska Unescorådet och Sveriges permanenta delegation vid Unesco. Under mötet togs ett antal rekommendationer fram om ett bredare genomförande av artikel 18. Sveriges deltagande har redovisats i Isofs rapport.

Under 2023 publicerades samtliga handlingar inför årets kommittémöte. Isof har därefter tagit fram "Underlag till instruktion inför det artonde kommittémötet för Unescos konvention om trygghand av det immateriella kulturarvet", till Kulturdepartementet. Inför framtagandet av underlaget har Isof samrått med expertnoder, ackrediterade NGO:er och tidigare nämnda arbetsgrupp.

I december 2023 höll den mellanstatliga kommittén sitt artonde möte i Kasane i Botswana. Sverige representerades av Isof och Svenska Unescorådet. Sverige gjorde generella inlägg under flera punkter, deltog i de diskussioner som fördes och verkade bland annat för att värna om expertkunskap och öka civilsamhällets delaktighet.

Under kommittémötet antogs Nyckelharpanas nätverk till Unescos register över goda metodiska exempel. Nätverket är Sveriges andra förslag till registret. Nyckelharpanas nätverk omfattar ett mångårigt arbete med att vidareföra och utveckla kunskaperna om att bygga och spela nyckelharpa. Isofs generaldirektör presenterade även resultaten från det mellanstatliga arbetsgruppsmötet inom översynen av artikel 18, och rekommendationerna från mötet diskuterades. Beslut om ändringar inom översynen kommer att tas vid det tionde statspartsmötet 2024.

3.8 Ansvara för språkcentrum

Isof fick i regleringsbrevet för 2022 i uppdrag av regeringen att inrätta språkcentrum för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romska.

Isofs uppdrag att ansvara för språkcentrum för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romska har rapporterats till regeringen i den delrapport som lämnades i december 2023. Här följer en sammanfattning av delrapporten.

Språkcentrumen har under 2023 fortsatt att etablera sin verksamhet, skapat arbetsprocesser såväl internt som externt, fokuserat på att inventera behov och sprida kunskap samt påbörjat ett antal revitaliseringsprojekt.

Bemanningen på språkcentrumen bestod i december 2023 av tre språkfrämjare i finska, fyra språkfrämjare i meänkieli, tre språkfrämjare i jiddisch och tre språkfrämjare i romska. Språkcentrum för jiddisch och romska är placerade i Isofs lokaler i Stockholm, språkcentrum i finska är förlagt till Isofs lokaler i Uppsala medan språkcentrum för meänkieli är placerat i Kiruna och Övertorneå. Som stöd till verksamheten finns även ett internt resursteam som bistår i arbetet med att utveckla metoder för språkrevitalisering.

Under 2023 har flertalet samråds- och dialogmöten genomförts med en mängd olika aktörer, bland annat ett stort antal statliga myndigheter, kommuner och lärosäten. På samråden diskuterades frågor kopplade till språkcentrumens verksamhet generellt men även frågor om Isofs uppdrag att ta fram indikatorer för att mäta minoritetsspråkens utveckling. Under hösten 2023 genomfördes även ett öppet samråd via webbformulär där språkbärande bjöds in att föra fram synpunkter och önskemål gällande revitalisering.

Styrgrupperna för språkcentrum har haft två workshoppar i Stockholm under 2023 i syfte att diskutera verksamhetens mål. Det första mötet handlade om mål på längre sikt och rörde behovet av metodutveckling och nya arenor där minoritetsspråken kan användas. Vid det andra mötet disku-



Turné. På alla dessa orter har Språkcentrum finska varit 2023 (bild från Språkcentrum finskas Instagramkonto).

terades bland annat pågående projekt och arbetet framöver samt språkcentrumens roll inom revitalisering. Styrgrupperna har även haft i genomsnitt sex möten per språkcentrum under 2023 för att diskutera mer specifika frågor kopplade till respektive språkcentrum.

Språkcentrumen för finska, jiddisch, meänkieli och romska har deltagit i en mängd konferenser, seminarier och workshoppar, bland annat *Mänskliga rättighetsdagarna* och *Bok- och biblioteksmässan*. För att sprida kunskap om revitalisering anordnades under hösten 2023 ett symposium med syfte att, utifrån olika perspektiv, skapa en bred diskussion om revitalisering som fenomen.

Under 2023 har Isof arbetat med publikationen *Revitalisering i praktiken*. Den riktar sig till språkgemenskaper och till olika aktörer så som organisationer, nätverk och enskilda som vill arbeta med språkrevitaliserande projekt. I dokumentationsprojektet *Språkens pionjärer – igår och idag* har Isof som mål att dokumentera erfarenheter från viktiga pionjärinsatser för språklig revitalisering och språkbevarande.

En stor del av språkcentrums arbete 2023 har bestått i att göra behovsinventeringar för respektive språk. Genom att träffa föreningar, myndigheter

och enskilda språkbärare har språkfrämjarna samlat in olika målgruppers behov av revitaliseringsinsatser och tagit del av de synpunkter, förväntningar och önskemål som finns på språkcentrums verksamhet.

Under 2023 anordnade språkcentrum finska både en inspirationsdag för pedagoger med över 100 deltagare och en dag för samordnare inom det finska förvaltningsområdet tillsammans med andra sverigefinska aktörer. Språkcentrum finska har även anordnat digitala nätverksträffar för sverigefinska förskolepedagoger, fortsatt att ta fram en aktuell lägesbild över finskspråkig verksamhet i förskolan samt anpassat både den finska *Lukumummi*-metoden och Kulturrådets *Bokstartsmaterial* för sverigefinska målgrupper.

Språkcentrum jiddisch har deltagit i en mängd olika sammanhang under året, bland annat vid det årliga jiddischseminariet som anordnas av Jiddischförbundet samt under sommar- och familjekollon som anordnas av Judiska församlingen i Stockholm. Under bokmässan, som i år hade judisk kultur som tema, medverkade Språkcentrum jiddisch vid sex programpunkter. I samband med Pride-veckan i Stockholm skapades en ordlista som delades ut under veckan.

Språkcentrum meänkieli har under året anordnat inspirationsdagar för pedagoger, arbetat fram en handledning med praktiska tips om att anordna språkläger samt tagit fram ett språkpaket för unga vuxna. Paketets syfte är att på olika sätt uppmuntra enskilda att ta tillbaka sitt språk och erbjuda olika verktyg för det.

Språkcentrum romska har bildat en ungdomsgrupp med ungdomar från olika delar av Sverige. Syftet är att ungdomarna ska bidra med perspektiv på språkrevitalisering och föreslå aktiviteter som är intressanta för barn och unga. Under hösten genomfördes en behovsinventering för kale och resanderomani, som vittnade om att språket är en viktig del av ungas identitet och att de gärna vill lära sig sitt språk – helst i samband med olika aktiviteter. Arbete har även pågått med en utställning om det romska språket för att sprida kunskap om språkets historia och göra språket mer synligt.

Isof har under 2023 fortsatt arbetet med att ta fram indikatorer för att följa de nationella mino-

ritetsspråkens utveckling. Arbetet har skett i flera steg. Det första steget har handlat om att ta fram ett ramverk som ska ligga till grund för kartläggningen. I ett andra steg har en inventering genomförts av vilken data som redan tas fram av andra myndigheter eller aktörer. Det tredje steget har inneburit att utveckla relevanta mått i samarbete med andra myndigheter och aktörer. I det fjärde steget genomförs en enkätstudie för att undersöka språkanvändning på individnivå. I det femte och sista steget sammanställs samtliga indikatorer tillsammans med förslag om långsiktig användning. Genom hela processen för Isof en dialog med Sametinget.

3.9 Vidta energi- besparingsåtgärder

Isof har fått i uppdrag att vidta energi-
besparingsåtgärder och att månadsvis
redovisa elförbrukning till Energimyndig-
heten.

I september 2022 fick Isof i uppdrag av regeringen att se över myndighetens energibesparingsåtgärder och att månadsvis redovisa elförbrukning till Energimyndigheten. I uppdraget ingick även att redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att minska myndighetens elförbrukning. Åtgärderna består bland annat av att successivt byta ut belysningen i kontorslokalerna till energisnål LED-belysning samt att aktivt minska belastningen på Isofs servrar genom att anordna digitala städdagar och förändra våra digitala vanor mot mer miljövänliga och energibesparande arbetsätt.

Till Energimyndigheten har Isof redovisat elförbrukning för månaderna januari, februari och mars 2023. Uppdraget avslutades i mars 2023.

3.10 Nyanlända arbets- sökande för praktik

Isof har fått i uppdrag att fortsatt ta emot nyanlända arbetsökande för praktik 2021–2023.

Isof har inte tagit emot nyanlända arbetsökande för praktik under 2023. Det har inte varit möjligt att matcha praktikanter med lämpliga arbetsuppgifter inom detta område.

Uppdraget redovisades till Statskontoret 1 april 2023.

3.11 Personer med funk- tionsnedsättning för praktik

Isof har fått i uppdrag att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023.

Genom ett tidigare samarbete med Arbetsförmedlingen om ett praktikant- och sysselsättningsprogram, har Isof goda erfarenheter av att ta emot praktikanter som står långt ifrån arbetsmarknaden. Under 2023 har Isof tillhandahållit flera praktikantplatser och tagit emot två nya praktikanter med funktionsnedsättning. Arbetsuppgifterna har utförts med handledning och främst varit inriktade mot digitisering av skriftligt arkivmaterial. Praktikanterna stödjer Isofs digitaliseringsarbete och

får utöver erfarenheten av själva arbetsuppgifterna även en inblick i arbetet på en statlig myndighet samt inte minst möjligheten att få tillhöra en arbetsgemenskap. Vi hoppas att praktiken på sikt bidrar till praktikanternas anställningsbarhet. Isof räknar med att kunna ta emot fler praktikanter det kommande året.

Uppdraget redovisades till Statskontoret 1 april 2023.

3.12 Förhållanden av väsentlig betydelse

Isof ska i årsredovisningen lämna information om andra förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten.

Isof har under året fortsatt arbetet med regeringsuppdraget att inrätta språkcentrum och bygga upp verksamhet för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romska. Ett omfattande arbete med att rekrytera, introducera och internutbilda nya medarbetare har fortsatt under året. Dock har det tagit tid och varit svårt att rekrytera och behålla rätt kompetens, särskilt med tanke på att uppdraget varit tidsbegränsat, vilket har medfört att tjänster varit vakanta och att planering och prioritering har behövt justeras. Olika arbetssätt har också prövats och omprövats. Sammantaget gör detta att medelsförbrukningen för språkcentrum varit betydligt lägre än det belopp som avsatts för ändamålet i anslag 7:1.

DEL 2

Finansiell redovisning

I Del 2 redovisas resultat- och balansräkning, anslagsredovisning, sammanställning av väsentliga uppgifter och tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

VERKSAMHETENS INTÄKTER (tkr)	Not	2023	2022
Intäkter av anslag	1	99 557	88 222
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	2 056	1 006
Intäkter av bidrag	3	7 000	6 789
Finansiella intäkter	4	463	72
Summa		109 077	96 089
VERKSAMHETENS KOSTNADER (tkr)			
Kostnader för personal	5	-81 553	-68 889
Kostnader för lokaler		-11 357	-8 815
Övriga driftkostnader	6	-15 568	-17 757
Finansiella kostnader	7	-110	-19
Avskrivningar och nedskrivningar		-488	-609
Summa		-109 077	-96 089
Verksamhetsutfall		0	0
TRANSFERERINGAR (tkr)			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		9 200	13 010
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	8	0	0
Lämnade bidrag	9	-9 200	-13 010
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	209	336
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	0	0
Summa		209	336
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	0	40
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	13	1 559	1 768
Summa		1 559	1 808
Varulager m.m.			
Varulager	14	121	185
Summa		121	185
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		244	96
Fordringar hos andra myndigheter	15	1 061	1 437
Övriga kortfristiga fordringar	16	23	14
Summa		1 328	1 547
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	17	2 795	3 181
Upplupna bidragsintäkter	18	219	386
Övriga upplupna intäkter		0	0
Summa		3 014	3 567
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	-973	12 186
Summa		-973	12 186
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		15 423	5 181
Summa		15 423	5 181
SUMMA TILLGÅNGAR		20 681	24 810

KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
Myndighetskapital			
	20		
Statskapital utan avkastningskrav		205	92
Återlämnat statskapital		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		205	92
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	21	0	0
Övriga avsättningar – verksamhetsöversyn	22	988	846
Summa		988	846
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	1 531	2 019
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	24	4 399	4 940
Leverantörsskulder		3 141	4 958
Övriga kortfristiga skulder	25	1 195	1 283
Summa		10 266	13 200
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	26	5 623	5 144
Oförbrukade bidrag	27	3 600	5 528
Summa		9 223	10 672
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		20 681	24 810

Anslagsredovisning

ANSLAG (tkr)	Not	Ingående över- förings- belopp	Årets till- delning enligt regl. brev	Omdispo- nerade anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt dispo- nibelt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
Uo 1 7:1 Ramanslag. Åtgärder för nationella minoriteter								
ap. 1 Språk- centrum för finska, jiddisch, meänkieli och romani chib (ram)	28	10 717	26 000		-10 717	26 000	-20 903	5 097
ap. 6 Språkvård för nationella minoritetsspråk (ram)	29		3 500			3 500	-2 709	791
ap. 16 Revitali- sering av natio- nella minoritets- språk (ram)	30		9 000	1 000		10 000	-10 000	0
Uo 17 1:4 Ramanslag. Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet								
ap. 11 Institutet för språk och folkminnen	31	51	1 292		-51	1 292	-1 198	94
Uo 17 3:3 Ramanslag. Institutet för språk och folkminnen								
ap. 1 Institutet för språk och folkminnen	32	2 167	74 001			76 168	-73 948	2 220
Summa		12 935	113 793	1 000	-10 768	116 960	-108 758	8 201

Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2023	2022	2021	2020	2019
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 500	4 500	4 500	2 500	4 500
Utnyttjad	1 531	2 019	1 917	2 047	1 803
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 617	4 617	4 617	4 617	4 617
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	433	71	0	1	5
Räntekostnader	66	13	0	0	0
Avgiftsintäkter – avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Avgiftsintäkter	2 056	1 006	1 416	2 172	1 832
Anslagskredit anslag Uo 17 3:3 ap. 1					
Beviljad	2 220	2 167	2 133	2 062	2 027
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagskredit anslag Uo 17 1:4 ap. 11					
Beviljad	38	38	38	38	38
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag – ramanslag					
Anslagssparande					
Anslag Uo 1 7:1 ap. 1	0	0			
Anslag Uo 1 7:1 ap. 6	0	0	0	0	0
Anslag Uo 1 7:1 ap. 16	0	0	0	0	0
Anslag Uo 17 1:4 ap. 11	0	0	0	0	0
Anslag Uo 17 3:3 ap. 1	2 220	2 167	2 211	2 631	1 932
varav intecknat	0	0	0	0	0
Bemyndiganden <i>Ej tillämplig</i>					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	93	80	82	80	74
Medelantalet anställda (st)*	105	93	92	87	85
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 166	1 193	1 011	1 004	1 064
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda 2023 är eventuellt tjänstledig personal inte frånräknad.

Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Som en följd av avrundning kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Isofs bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar Isof brytdagen 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget, enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2022 (86 tkr), har år 2023 minskat med 1 tkr.

Ändrade redovisningsprinciper

Isof har inga under året ändrade redovisningsprinciper.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp, 26,3 tkr 2023, och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 26,3 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Egenutvecklade dataprogram Maskiner och tekniska anläggningar Licenser och rättigheter Övriga kontorsmaskiner
10 år	Inredningsinventarier Förbättringsutgifter på annans fastighet

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Varulager

Publikationer av vetenskaplig karaktär som har en upplaga på mindre än 1 000 exemplar har exkluderats i varulagret, eftersom de inte bedöms ha något större ekonomiskt värde.

Isofs boklager av Lexinlexikon hanteras av Exacta Distributionscenter. Boklagret har värderats efter lägsta värdets princip. Skrifter publicerade före 2019 har åsatts värdet noll kronor. Beräkningen av boklagrets värde har gjorts per sista december på grundval av kommissionärens inventering och myndighetens egen inventering.

- Skrifter publicerade 2019 har åsatts värdet 13 %
- Skrifter publicerade 2020 har åsatts värdet 25 %
- Skrifter publicerade 2021 har åsatts värdet 50 %
- Skrifter publicerade 2022 har åsatts värdet 75 %
- Skrifter publicerade 2023 har åsatts värdet 100 %

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare/ styrelseuppdrag	Lön (tkr)
Martin Sundin, generaldirektör	1 217
<i>Styrelseuppdrag</i>	
Konstnärsnämnden – vice ordförande	
Svenska Turistföreningen AB – ledamot	
Grafikens Hus Gripsholms Kungsladugård AB – ledamot	

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen Sjukfrånvaro redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andelen längre

SJUKFRÅNVARO	2023	2022
Totalt	3,2%	3,7%
Andel 60 dagar eller mer	42,1%	39,8%
Kvinnor	3,0%	3,3%
Män	3,9%	4,9%
Anställda –29 år	1,0%	1,2%
Anställda 30–49 år	3,5%	2,5%
Anställda 50– år	3,1%	4,8%

sjukfrånvaro (av en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer) av den totala sjukfrånvaron.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Noter

RESULTATRÄKNING (tkr)		2023	2022
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	99 557	88 222
	Summa	99 557	88 222
	<i>Intäkter av anslag 3:3 ap 1 (73 947 tkr), intäkter av anslag 1:4, ap 11 (1 198 tkr), intäkter av anslag 7:1 ap 1 (20 903 tkr), intäkter av anslag 7:1 ap 6 (2 709 tkr) och intäkter anslag 7:1 ap 16 (800 tkr).</i>		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	0	0
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter 15 § AvgF	20	8
	Intäkter av uppdragsverksamhet enligt bemyndigande 12 § instruktionen	0	0
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt bemyndigande 11 § instruktionen	1 534	990
	Intäkter av tjänsteexport	502	8
	Summa	2 056	1 006
	<i>Isof disponerar samtliga intäkter av avgifter.</i>		
Not 3	Intäkter av bidrag		
	Arbetsförmedlingen	612	780
	Kammarkollegiet	19	0
	Universitet och högskolor	2 928	2 928
	Övriga myndigheter	1 699	369
	Enskilda personer, organisationer och företag	671	482
	Bidrag från övriga länder och internationella organisationer	1 071	2 230
	Summa	7 000	6 789
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter räntekonto Riksgäldskontoret.	433	71
	Övriga ränteintäkter	30	1
	Summa	463	72
Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	50 740	42 751
	Arvode till ej anställd personal	2 077	2 193
	Avsättningar pensionsersättningar	0	0
	Arbetsgivaravg, pension och övriga kostnader för personal	28 736	23 945
	Summa	81 553	68 889

RESULTATRÄKNING (tkr)		2023	2022
Not 6	Övriga driftkostnader		
	Reparationer och underhåll	61	89
	Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	19	20
	Resor, representation, information	2 989	1 968
	Köp av varor	985	880
	Köp av tjänster	11 451	14 852
	Förändring av varulager	63	-52
	Summa	15 568	17 757
Not 7	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader lån Riksgäldskontoret.	66	13
	Övriga finansiella kostnader	44	6
	Summa	110	19
Not 8	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Summa	0	0
Not 9	Lämnade bidrag		
	Övriga organisationer och ideella föreningar (revitaliseringsbidrag)	9 200	13 000
	Övriga organisationer och ideella föreningar	0	10
	Summa	9 200	13 010

BALANSRÄKNING (tkr)		2023-12-31	2022-12-31
Not 10	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	5 606	5 606
	Årets anskaffningar	0	0
	Summa anskaffningsvärde	5 606	5 606
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 270	-5 024
	Årets avskrivningar	-127	-246
	Summa ackumulerade avskrivningar	-5 397	-5 270
	Utgående bokfört värde	209	336
Not 11	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	968	968
	Årets anskaffning	0	0
	Summa anskaffningsvärde	968	968
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-968	-968
	Årets avskrivningar	0	0
	Summa ackumulerade avskrivningar	-968	-968
	Utgående bokfört värde	0	0
Not 12	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	2 008	2 008
	Årets anskaffningar	0	0
	Summa anskaffningsvärde	2 008	2 008
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 968	-1 926
	Årets avskrivningar	-40	-42
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 008	-1 968
	Utgående bokfört värde	0	40
Not 13	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	8 492	7 689
	Årets anskaffningar	0	711
	Återlämnad konst till Statens konstråd	0	0
	Erhållen konst från Statens konstråd	113	92
	Årets utrangeringar, anskaffningsvärde	0	0
	Summa anskaffningsvärde	8 606	8 492
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-6 725	-6 403
	Årets avskrivningar	-322	-321
	Årets utrangeringar, avskrivningar	0	0
	Summa ackumulerade avskrivningar	-7 047	-6 724
	Utgående bokfört värde	1 559	1 768
	varav finansiell leasing	0	0

BALANSRÄKNING (tkr)		2023-12-31	2022-12-31
Not 14	Varulager publikationer		
	Ingående balans	185	133
	Årets förändring	-64	52
	Summa	121	185
Not 15	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	957	1 390
	Skattekonto	44	
	Kundfordringar hos andra myndigheter	60	47
	Summa	1 061	1 437
Not 16	Övriga kortfristiga fordringar		
	Diverse övriga fordringar	2	2
	Fordringar inkasso – ej redovisade/återbetalade bidrag	151	151
	Osäkra fordringar – ej redovisade/återbetalade bidrag	-151	-151
	Fordringar hos anställda	21	12
	Summa	23	14
	<i>"Fordringar – ej redovisade/återbetalade bidrag" avser transfereringsverksamhet.</i>		
Not 17	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	2 567	2 870
	Övriga förutbetalda kostnader	228	311
	Summa	2 795	3 181
Not 18	Upplupna bidragsintäkter		
	Upplupna bidragsintäkter övriga inomstatliga	151	102
	Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	68	284
	Summa	219	386
Not 19	Avräkning med statsverket		
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	14 783	2 477
	Redovisat mot anslag	33 612	27 783
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-46 622	-15 477
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	1 773	14 783
	<i>Justeringar mellan betalningsflödena kommer att ske i februari 2024.</i>		
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-2 683	-2 677
	Återbetalning av anslagsmedel (indragning)	0	77
	Redovisat mot anslag	75 145	73 460
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-75 293	-73 543

BALANSRÄKNING (tkr)		2023-12-31	2022-12-31
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde		-2 831	-2 683
Not 19	Avräkning med statsverket, forts.		
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag			
	Ingående balans	86	96
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-1	-10
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		85	86
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto			
	Ingående balans	0	0
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	0	0
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-33 612	-27 784
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	33 612	27 784
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		0	0
Summa: Avräkning med statsverket		-973	12 186

BALANSRÄKNING (tkr)			
Not 20	Myndighetskapital		
Specifikation förändring av myndighetskapitalet			
	Statskapital utan avkastningskrav	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Summa
Utgående balans 2022	92	0	92
Ändrad redovisningsprincip	0	0	0
Rättelser	0	0	0
Ingående balans 2023	92	0	92
Föregående års kapitalförändring	0	0	0
Erhållet statskapital	113	0	113
Återlämnat statskapital	0	0	0
Summa årets förändring	113	0	113
Utgående balans 2023	205	0	205

BALANSRÄKNING (tkr)		2023-12-31	2022-12-31
Not 21	Avsättningar för pensioner		
	Ingående avsättning	0	0
	Årets pensionskostnad	0	0
	Årets pensionsutbetalningar	0	0
	Utgående avsättning	0	0
Not 22	Övriga avsättningar		
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	845	750
	Årets förändring	142	95
	Utgående balans	988	846
	Uppsagd personal, särskild pensionsersättning		
	Ingående balans	0	0
	Årets förändring	0	0
	Utgående balans	0	0
	Summa utgående balans	988	846
Not 23	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	2 019	1 917
	Under året nyupptagna lån	0	711
	Årets amorteringar	-488	-609
	Utgående balans	1 531	2 019
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 500	4 500
Not 24	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Utgående mervärdesskatt	41	39
	Arbetsgivaravgifter	1 439	1 463
	Leverantörsskulder andra myndigheter	2 919	3 438
	Summa	4 399	4 940
Not 25	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	1 186	1 267
	Övriga kortfristiga skulder	9	16
	Summa	1 195	1 283
Not 26	Upplupna kostnader		
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	934	651
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	4 482	4 343
	Övriga upplupna kostnader	207	150
	Summa	5 623	5 144

BALANSRÄKNING (tkr)

2023-12-31

2022-12-31

Not 27 Oförbrukade bidrag

Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	3 024	4 550
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	576	978
Summa	3 600	5 528
varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
inom tre månader	0	4 550
mer än tre månader till ett år	0	750
mer än ett år till tre år	3 024	3 000
mer än tre år	0	800
Summa	3 024	4 550

ANSLAGSREDOVISNING

Not 28 Uo 1 7:1 ap. 1 – Språkcentrum för finska, jiddisch, meänkieli och romani chib (ram)

Anslagsposten avser finansiering av insatser för att bedriva verksamhet för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romska.

Av det totalt beviljade anslagsbeloppet på 26 000 tkr, har 20 903 tkr förbrukats för utgifter för att bedriva verksamhet för de nationella minoritetsspråken.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 29 Uo 1 7:1 ap. 6 – Språkvård för nationella minoritetsspråk (ram)

Anslagsposten avser finansiering av insatser för att bedriva språkvårdande verksamhet för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romska.

Av det totalt beviljade anslagsbeloppet på 3 500 tkr, har 2 709 tkr förbrukats för utgifter för att tillgängliggöra språkliga resurser.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 30 Uo 1 7:1 ap. 16 – Revitalisering av nationella minoritetsspråk (ram)

Anslagsposten avser finansiering av bidrag för revitaliseringsinsatser enligt förordningen (2010:21) om statsbidrag för insatser till stöd för de nationella minoritetsspråken.

Av anslagspostens belopp på 10 000 tkr får högst 800 tkr finansiera Isofs kostnader för samordning av dessa insatser.

För att finansiera genomförandet av särskilda revitaliseringsinsatser, riktade till enskilda, för de nationella minoritetsspråken har Isof under året betalat ut bidrag om 9 250 tkr, och fått en återbetalning på sammanlagt 50 tkr. Netto utbetalt 9 200 tkr.

Isof har följande betalningsförelägganden:

- Föreningen Hjälp Romer från år 2013 på 51 tkr.
- Ungdomsrörelsen Bnei Akiva från år 2014 på 100 tkr.

Anslagsbelastning avseende fordringar sker först när kundförlust konstaterats.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 31 Uo 17 1:4 ap. 11 – Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet

Enligt regleringsbrevet disponerar Isof en anslagskredit på 38 tkr.

Från och med år 2017 får anslagsbehållningen inte disponeras.

Anslaget är räntebärande.

Not 32 Uo 17 3:3 ap. 1 – Institutet för språk och folkminnen (ram)

Anslagsposten får användas för Isofs förvaltningsutgifter.

Isof får disponera 2 167 tkr av det ingående överföringsbeloppet då detta motsvarar 3 procent av föregående års tilldelning på 72 251 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslagssparandet för 2023 är 2 220 tkr.

Det utgående överföringsbeloppet 2023 är 2 220 tkr.

Anslaget är räntebärande.

Underskrift

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Uppsala den 19 februari 2024



Martin Sundin
Generaldirektör
Institutet för språk och folkminnen

2023

